

Till finansutskottet

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker de förslag som regeringen lägger fram och har inte någon erinran mot de bedömningar som regeringen redovisar.

Utskottet delar regeringens bedömning att beskattningen av förvärvsinkomster bör reformas. Egenavgifternas belastning på inkomstagarna bör elimineras genom en skattereduktion för egenavgifter och andelen skattskyldiga som endast betalar kommunal inkomstskatt bör gradvis höjas. Takten i en sådan reform beror av de offentliga finansernas utveckling och den förutsätter en löpande avvägning mot behovet av medel för att säkra en tillfredsställande kvalitet i de offentliga åtagandena.

För inkomståret 2000 tillstyrker utskottet regeringens förslag om en skattereduktion som uppgår till 25 % av egenavgiften, en fortsatt tillfällig skattereduktion på 1 320 kr för låginkomstagare och en uppjustering av brytpunkterna i den statliga inkomstskatteskalen.

Vidare tillstyrker utskottet att företagen får en höjning av taket för avsättning till periodiseringsfond med 5 procentenheter och en förlängning av avsättningsperioden från fem till sex år samt att kupongskatten på näringsbetingade innehav slopas.

Förslagen om att fastighetsskatten för bostadsdelen i hyreshus skall sänkas från 1,3 % till 1,2 % vid 2001 års taxering och att hyreshus med värdeår 1989 och 1990 skall få halv fastighetsskatt även under år 2000 tillstyrks av utskottet, liksom förslaget om särskilda regler för att säkerställa att den avsedda frysningen av bostädernas taxeringsvärden under år 2000 även gäller hyreshusen.

Utskottet delar regeringens bedömning att det med hänsyn till skattebortfallet inte är aktuellt med något nytt stickår vid reavinstbeskattning av försäljning av fastighet.

Utskottet tillstyrker en fortsatt skatteväxling genom att en höjning av energiskatterna får finansiera en kommande reduktion av skatten vid satsningar på kompetensutveckling i arbetslivet. Utskottet tillstyrker således förslagen om höjd skatt på dieselolja med 25 öre/l, höjd energiskatt på el

med 1 öre/kWh och höjd skatt på elkraft från kärnkraftverk med 0,5 öre/kWh. Förslaget innebär en förstärkning av utvecklingen mot ekologisk hållbarhet. Utskottet delar regeringens bedömning att jordbruket kan ges samma energibeskattningsnivå som industrin den 1 juli 2000.

Utskottet tillstyrker att fordonsskatten för dieseldrivna tunga bussar höjs och viktifferentieras. Utskottet delar också regeringens bedömning att det bör införas en ny lättnad i fordonsbeskattningen för bilar i miljöklass 1 från årsskiftet, och utskottet tillstyrker förslaget att den kommande skattelättnaden får ersätta den nuvarande femåriga skattebefrielsen från fordons-skatt fr.o.m. den 1 januari 2000.

Utskottet har ingen erinran mot att de första 200 kronorna av den statliga inkomstskatten fördelas till kommuner och landsting även under år 2001.

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för budgetåret 2000. Utöver de förslag och bedömningar som redovisats ingår här bl.a. ändrade regler för utländska experter, nya regler för företagens återköp av egna aktier och ändrad mervärdesskatt på avgifter vid Öresundsbron.

När det gäller statsbudgetens utgifter behandlar utskottet utgiftsramen för utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd. Utskottet biträder regeringens förslag till fördelning av utgifterna för budgetåret 2000 och förslaget om preliminär fördelning av utgifterna för budgetåren 2001–2002.

Utskottet avstyrker samtliga motioner.

Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet har i avvikande meningar ställt sig bakom de egna budgetalternativen. Moderaterna, Kristdemokraterna och Folkpartiet har härvid begärt en högre utgiftsram för Skatteförvaltning och uppbörd. Centerpartiet har begärt en lägre ram.

Inledning

Finansutskottet har berett övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över budgetpropositionen i vad avser den ekonomiska politiken och förslag till statsbudget för 2000, utgifternas fördelning på utgiftsområden och beräkningen av statsinkomsterna och låneramar jämte motioner.

Budgetpropositionen bygger på en överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, vilka står bakom riktlinjerna för den ekonomiska politiken, budgetpolitiken, utgiftstaken, anslagen för 2000 och de föreslagna skatteförändringarna. Samarbetet berör fem områden – ekonomi, sysselsättning, rättvisa, jämställdhet och miljö – och innefattar både konkreta förslag och åtaganden inför framtiden.

Utskottet behandlar i det följande dels de förslag på skatteområdet som ingår i budgetförslagen från regeringen, Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet (rubriken Statsbudgetens inkomster), dels de förslag om utgiftsramar för Skatteförvaltning och uppbörd 2000–2002 som ingår i budgetförslagen (rubriken Utgiftsramar).

Skattepolitikens inriktning

Budgetpropositionen

I propositionen anfördes att skatternas främsta syfte är att finansiera välfärden och att det ytterst är samhällets välfärdsambitioner som bestämmer nivåerna på skatteuttaget. Ett samhälle med bra vård, skola och omsorg för alla, trygga försäkringar mot inkomstbortfall vid sjukdom och arbetslöshet, en bra utbildning för alla kräver att tillräckliga skatter tas ut för finansieringen.

Regeringen har konsekvent prioriterat vård, skola och omsorg. I takt med framgångarna i saneringen av de offentliga finanserna har ökade resurser tillförts den kommunala sektorn. Bidragen till kommunerna ökar med 4 miljarder kronor år 2000 och med ytterligare 5,7 miljarder kronor år 2001. Härtill kommer de 1,3 miljarder kronor som tillförs genom att de första 200 kronorna av den statliga inkomstskatten fördelas till kommuner och landsting åren 1999–2000 och enligt förslag även år 2001. Vidare anfördes att den goda tillväxten medför markant ökade skatteintäkter för kommunerna under de närmaste åren. Kommunernas och landstingens skatteinkomster beräknas öka med ca 25 miljarder kronor år 2000 och med ytterligare 16 miljarder kronor år 2001 som en följd av tillväxten. Försvarsuppgörelsen gör dessutom att 8 miljarder kronor frigörs för insatser inom vård- och omsorgssektorn 2002–2004.

Regeringen prioriterar en bred och långsiktig rättvisepolitik som syftar till en jämn fördelning och förbättringar för de mest utsatta.

De överskott som uppstår i de offentliga finanserna är resultatet av en ansvarsfull och målmedveten politik som syftar till att rädda välfärds-samhället. Alla medborgare har fått bära tunga bördor när skatter höjts och besparingar genomförts för att rädda välfärden. I takt med att finanserna förbättrats har det skapats utrymme för att kompensera flera av de åtgärder som drabbat även de mest utsatta. Ersättningsnivån i arbetslöshets-, sjuk- och föräldraförsäkringen har höjts till 80 %, pensionerna har höjts, speciella åtgärder har vidtagits för de sämst ställda pensionärerna, barnbidragen har höjts och fortsätter att höjas enligt framlagda förslag. Dessutom har värn-skatten avvecklats. Justeringar av fastighetsskatten har också gjorts.

Budgetsaneringen har enligt vad regeringen anför inneburit att egenavgifterna höjts för alla löntagare och att brytpunkten inte har räknats upp i den takt som ursprungligen var avsikten. När ett utrymme nu växer fram prioriterar regeringen därför att skatten sänks på ett sådant sätt att den kompenserar löntagarna för de egenavgifter som även framdeles kommer att tas ut eftersom de utgör en del av det nya ålderspensionssystemet. Löntagarna bör enligt regeringen få en kompensation för de skattehöjningar som egenavgifterna i själva verket inneburit. Åtgärden sänker marginal- och medelskatterna för låg- och medelinkomsttagarna och har dessutom en positiv fördelningsprofil eftersom egenavgifterna är en tyngre börda för låginkomsttagarna än för andra. För att antalet skattebetalare som endast betalar kommunalskatt inte skall minska krävs dessutom en motverkande uppjustering av skiktgränserna vid den statliga inkomstbeskattningen. Vidare

bör den nedre skiktgränsen på sikt höjas så att endast 15 % av skattebetalarna omfattas av den statliga inkomstskatten.

Fördelningsprofilen bör dessutom enligt regeringen förstärkas genom att den särskilda skattereduktionen om 1 320 kr som är riktad speciellt till låginkomsttagare bibehålls och vid behov omformas.

Förslaget om sänkta skatter gynnar den kommunala sektorn genom att den ökar tillväxten och de kommunala skatteintäkterna.

I vilken takt en reform av detta slag kan genomföras blir beroende av den löpande bedömning som görs av de offentliga finanserna och det konjunkturpolitiska läget och också på en avvägning i förhållande till de behov som finns att säkerställa en tillfredsställande kvalitet i de offentliga åtagandena, särskilt för vården, skolan och omsorgen.

En rad åtgärder föreslås för att stimulera företagsamheten i Sverige. Reserveringsmöjligheterna ökas genom att taket för periodiseringsfonds-avsättningar höjs från 20 till 25 % av inkomsten för aktiebolag och andra juridiska personer. För enskilda näringsidkare och handelsbolag höjs taket från 25 till 30 %. Dessutom förlängs avsättningstiden från fem till sex år. Jordbrukets energibesättning likställs med vad som gäller för industrin. Flertalet av de s.k. stoppreglerna för fåmansföretagare kommer att avskaffas.

Kupongskatten för utdelning till utländska ägare som innehar minst 25 % av andelskapitalet i ett svenskt bolag avskaffas från årsskiftet för att inte utländska investeringar i Sverige skall missgynnas i förhållande till investeringar i andra länder. Regeringen avser också föreslå en lättnad i beskattningen av utländska experter. Regeringen kommer under hösten att föreslå att dröjsmålsavgiften vid betalning av tull skall sänkas. Reglerna vid beskattning av fåmansföretag, de s.k. 3:12-reglerna, kommer att ses över.

Sverige stöder aktivt ansträngningarna att bekämpa skadlig skattekonkurrens, dvs. att motverka att länder vid sidan om det ordinarie skattesystemet erbjuder särskilda skatteförmåner för att locka till sig företag från andra länder. Inom EU har Sverige bidragit till att en s.k. uppförandekod har antagits för företagsbeskattningen. Vidare har på svenskt initiativ ett operativt samarbete inletts på skatteområdet mellan Östersjöländerna och Norge. Syftet är att genom samordning försöka förbättra skattekontrollen i regionen.

Miljörelateringen av skattesystemet fortsätter. De första stegen i en grön skatteväxling togs i samband med skattereformen 1990–1991. Regeringen föreslår nu ett ytterligare steg i en grön skatteväxling. Dieselskatten föreslås från den 1 januari 2000 höjd med 25 öre/liter, elskatten med 1 öre/kWh och kärnkraftsskatten med 0,5 öre/kWh. Detta ger enligt vad regeringen anför ökade skatteintäkter på i storleksordningen 1,7 miljarder kronor.

Dessa ökade resurser används för två ändamål. Dels för en skattereduktion i samband med individuell kompetenshöjning i arbetslivet, dels för att skattemässigt likställa jordbruket med industrin. Härigenom påskyndas omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle.

På trafikområdet tas ytterligare steg i en strukturförändring mot ett ekologiskt hållbart samhälle. I en särskild proposition föreslår regeringen en ändring av förmånsbeskattningen av miljöbilar för att på så sätt underlätta introduktionen av nya bränslen och ny teknik i personbilar. Förmåns-

beskattningen av miljöbilar ändras för att underlätta introduktionen av nya bränslen och ny teknik i personbilar, och fordonsskatten för bussar höjs för att skapa neutralare konkurrensförhållanden mellan olika transportslag.

Inom Regeringskansliet bedrivs ett arbete som syftar till en övergripande reform av energibeskattningen. Arbetet har som utgångspunkt den principskiss som togs fram i Skatteväxlingskommitténs betänkande. Energi-beskattningens miljöstyrande effekter är en viktig aspekt i arbetet. På grundval av detta arbete kommer energibeskattningen att diskuteras i de pågående skattesamtalen mellan regeringen och riksdagspartierna.

Motionerna

Moderata samlingspartiet anför i motionerna Sk318 yrkandena 1, 3 och 7 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk326 yrkande 1 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) och Sk322 av samma motionärer att sänkta skatter har en avgörande betydelse för människors kontroll över sin egen välfärd och att Sverige behöver en politik som frigör de enskilda människorna och hushållen. I ett samhälle där medborgarna själva kontrollerar en större del av välfärden än i dag uppnås enligt motionärerna en större trygghet och en ökad frihet. Skattepolitiken har också avgörande betydelse för tillväxt och företagande. Genom sänkta skatter skapas enligt motionärerna ett ökat utrymme för investeringar och förbättrad konkurrenskraft. Förutsättningarna för nya jobb och ökat företagande förbättras.

Motionärerna föreslår att ett förvärvsavdrag vid den kommunala beskattningen skall kompensera löntagarna för uttaget av egenavgifter. Avdraget skall beräknas på den pensionsgrundande inkomsten upp till taket för den allmänna pensionsavgiften, ca 295 000 kr. Avdraget uppgår till 6 % av inkomsten under år 2000, 9 % år 2001 och 12 % år 2002. Vidare bör åtgärder vidtas som sänker kommunalskatten, som särskilt tynger låg- och medelinkomsttagare. Motionärerna föreslår att kommunalskatten sänks genom att staten tar över kostnadsansvaret för viss verksamhet, och de reserverar utrymme för en sänkning av kommunalskatten med 1 kr år 2001 och med ytterligare 1 kr år 2002. I den statliga inkomstskatteskalen slopas det andra steget på 25 % fr.o.m. år 2000. Vidare höjs grundavdraget från 8 700 kr till 10 000 kr år 2000. På sikt bör grundavdraget höjas så att det blir lika stort för alla inkomsttagare. Barnfamiljernas ekonomi stärks genom att det fr.o.m. år 2000 införs ett extra grundavdrag på 10 000 kr för varje barn vid den kommunala beskattningen. Uppkommer underskott sker en motsvarande månadsvis kontantutbetalning. För pensionärerna föreslår motionärerna dessutom att arbetsskadelivränta inte skall reducera det särskilda grundavdraget.

För att öka möjligheterna att ta arbete på större avstånd från hemmet och öka rörligheten på arbetsmarknaden föreslår motionärerna att bensinskatten sänks med 20 öre (25 öre inklusive moms) och att avdraget för resor till och från arbetet höjs till 16 kr per mil och får inkludera resor till barnomsorg. Det inte avdragsgilla beloppet, som främst berör kollektivresor, sänks från 7 000 till 6 000 kr. Motionärerna motsätter sig regeringens förslag om höjd skatt på diesel.

Villkoren för pensionssparande bör enligt motionärerna förbättras och de föreslår en fördubbling av avdragsutrymmet till ett basbelopp och att avdrag medges för makes pensionsförsäkring.

Fastighetsskatten skall enligt motionärerna successivt avvecklas. Underlaget för skatteberäkningen fryses på dagens nivå, och för år 2000 sänks skattesatsen även på småhus till 1,2 %. År 2001 sänks skattesatsen till 1,1 % år 2001 och år 2002 till 1 %. Underlaget för skatten bestäms till byggnadsvärdet och halva markvärdet, vilket löser en del av problemen med ökningarna av de totala taxeringsvärdena i attraktiva områden. Påfrestningarna för krisårgångarna bör mötas med sänkt fastighetsskatt i stället för en långsam avveckling av räntebidragen. Fastigheter med värdeåren 1989–1992 bör därför inte fasas in i fastighetsskatt nästa år.

Dubbelbeskattningen av ett bolags vinstutdelningar innebär enligt motionärerna att riskkapital beskattas i det närmaste dubbelt så högt som riskfria placeringar och måste därför avskaffas. Även skatten på realisationsvinster i aktier bör slopas i framtiden. Småföretagen är viktiga delar av svenskt näringsliv, och motionärerna reserverar medel för lindring av de regler som gäller småföretagen. Det finns enligt motionärerna få sakliga skäl för de flesta av stoppreglerna för fåmansföretag, och huvudregeln vid beskattning av utdelning till aktiv ägare i ett fåmansbolag bör vara att all utdelning från bolaget anses som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön som minst motsvarar den som en anställd person på motsvarande nivå och i samma yrke har. Särbestämmelserna för fåmansbolag när det gäller beskattning av utdelning på aktier och realisationsvinster bör också ändras på ett sådant sätt att en marknadsmässig avkastning beskattas som kapitalinkomst. Även andra förbättringar bör enligt motionärerna genomföras av bl.a. reglerna om beskattning för lön till anhörig i fåmansföretag. Förmögenhetsskatten avvecklas. I ett första steg avskaffas sambeskattnings av förmögenhet, och fribeloppet höjs till 1,2 miljoner kronor år 2000. Därefter skall förmögenhetsskatten avskaffas helt.

Motionärerna ser positivt på att jordbrukets energiskatt sänks till industrinivå, men anser att förändringen bör ske redan den 1 januari 2000. Samtidigt bör skatten på jordbrukets diesel sänkas till 53 öre/liter. Miljöargumentet har enligt motionärerna ingen bärighet när det gäller jordbrukets användning av skogsmaskiner och arbetsredskap.

Motionärerna motsätter sig höjningen av energiskatten på el och skatten på kärnkraftsproducerad el. Vidare bör enligt motionärerna den särskilda skattereduktionen för cement- och kalkindustrin vara kvar.

Ytterligare förändringar gäller beskattningen av royalty som enligt motionärerna bör tas upp som inkomst av kapital. Löneskatten vid avsättning till vinstandelsstiftelse bör slopas för att stimulera sådana system. Reklamskatten skall slopas och lämnar utrymme för en höjning av mervärdesskatten på tidningar till 25 %, så att konkurrensneutralitet mot tidskrifter uppnås. Motionärerna avvisar förslaget om höjd fordonsskatt på bussar.

Moderata samlingspartiet lägger tillsammans med Kristdemokraterna och Folkpartiet fram ett förslag om en skattereduktion för hushållstjänster på 50 %.

Motionärerna avsätter vidare ett utrymme för sänkning av skatten på områden där den internationella integrationen medför en betydande risk för urholkning av rörliga skattebaser som kapital, öl och drivmedel, och de begär i motion Sk709 en sänkning av ölskatten med motsvarande 500 miljoner kronor fr.o.m. den 1 januari år 2000 för att göra den illegala ölförsäljningen och privatinförseln mindre attraktiv.

Sammantaget föreslår motionärerna skattesänkningar utöver regeringens förslag som år 2000 uppgår till 22,9 miljarder kronor, år 2001 till drygt 55,5 miljarder kronor och år 2002 till drygt 90 miljarder kronor.

Kristdemokraterna begär i motion Sk325 yrkandena 2, 12, 29, 33 och 36 av Alf Svensson m.fl. (kd) ett tillkännagivande om en skattepolitik som syftar till att skapa bättre förutsättningar för nya jobb, bättre förutsättningar för ett livslångt lärande, ett mindre hårt beskattat boende för alla samt en rad skatteförändringar som gör att alla får behålla mer av sin egen lön eller inkomst. Motionärerna föreslår ett kraftigt höjt grundavdrag vid den kommunala beskattningen. Grundavdraget höjs till 18 300 kr redan år 2000 och ersätter regeringens skattereduktion för egenavgifter och den särskilda skattereduktionen för låginkomsttagare. Från år 2002 tillkommer en skattereduktion för inkomst av lönearbete på 2,4 % av löneinkomster upp till 8,06 prisbasbelopp. Skattereduktionen beräknas utifrån de kommunalt taxerade inkomsterna. Det andra steget på 25 % i den statliga inkomstskatteskalen slopas. Motionärerna håller också fast vid den tidigare gränsen på 6 000 kr för avdrag för bl.a. kollektiva resor under tjänst.

På sikt bör systemet med statlig fastighetsskatt avvecklas. I stället bör kommunerna ges möjlighet att ta ut avgift för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service som är kopplad till fastigheten. Som ett första steg godtar motionärerna regeringens sänkning av fastighetsskatten för hyreshus från 1,3 % till 1,2 % år 2000. Därutöver föreslår de att skatten på villor/egnahem sänks till 1,3 % år 2001 och till 1,2 % år 2002.

Vidare reserverar motionärerna medel för att lindra den orimligt höga fastighetsbeskattningen i vissa storstadsområden samt i attraktivt kustnära boende. Motionärernas krav är att fastighetsskatten enbart ska beräknas på en tredjedel av markvärdet ovanför ett taxeringsvärde på 150 000 kr.

Motionärerna föreslår vidare att en avdragsrätt för individuella utbildningskonton införs fr.o.m. år 2000. Ökad personlig kompetens är helt avgörande för att Sverige skall kunna hävda sig med höga löner på världsmarknaden. De anser att skattelagstiftningen bör ge möjlighet att med avdragsrätt sätta in medel på ett för arbetsgivaren och den enskilde gemensamt utbildningskonto.

Gränsen för reseavdrag sänks från 7 000 kr till 6 000 kr, och avdraget för pensionssparande höjs till ett basbelopp.

Det är enligt motionärerna av största vikt att Sverige får ett mer småföretagarvänligt klimat än hittills, särskilt för små och medelstora företag. Motionärerna föreslår att arbetsgivaravgifterna sänks fr.o.m. år 2001 med 10 procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kr per år. För egenföretagare utökas lönesumman till 250 000 kr per år. Förslaget gäller alla företag (arbetsgivare), men gynnar främst småföretagen.

Vidare skall personer som köper nyemitterade aktier i onoterade bolag ha möjlighet till riskkapitalavdrag med upp till 100 000 kronor. Avdragsrätten skall ses som en kompensation för den större risk som det innebär att köpa aktier i små, onoterade företag. Det skall vara möjligt att kvitta underskott i aktiv näringsverksamhet mot inkomst av tjänst under de fem första åren av en nystartad näringsverksamhet. Royaltyinkomster befrias från skatt de två första åren, för att därefter beskattas som inkomst av kapital.

Skatten på jordbrukets diesel sänks till 53 öre/liter, och regeringens förslag om industribeskattnings av eldningsolja och el inom jordbruket får träda i kraft redan den 1 januari år 2000. Skattehöjningen på diesel med 25 öre/liter avstyrks i avvaktan på långsiktiga åtgärder för åkerinärings konkurrensneutralitet. Även skattehöjningen på kärnkraftsel avstyrks.

Motionärerna bedömer det så angeläget att kunna ta bort dubbelbeskattningen på utdelningsinkomster för både fysiska och juridiska personer och att kunna slopa förmögenhetsskatten att de förordar att nivån på bolagsskatten höjs till 30 % som delfinansiering av dessa båda förslag.

Dubbelbeskattningen på avkastning på aktier avvecklas helt. Avvecklingen sker i två steg med en sänkning av skattenivån till 15 % år 2000 och till 0 % år 2001. Förmögenhetsskatten fasas ut ur det svenska skattesystemet med en skattenivå på 0,5 % år 2001 och slopas sedan. Sambeskattnings av gifta par och sammanboende med barn avskaffas.

Löneskatten på avsättningar till vinstandelsstiftelse slopas.

Tillsammans med Moderaterna och Folkpartiet föreslår motionärerna att en skattereduktion på 50 % införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet upp till 25 000 kr per år. Ett kompletterande förslag gäller en utveckling av formerna för hemservice som löneförmån.

Momsen på barnböcker sänks till 6 % redan år 2000, och år 2002 sänks momsen på samtliga böcker till samma nivå.

Ett särskilt skatteavdrag för yrkesfiskare tillsammans med ett fiskekonto för resultatutjämnning införs.

Samtliga personskadekostnader i samband med trafikolyckor förs över till trafikförsäkringen, och detta gör att fordonsskatten kan sänkas med 1 miljard kronor år 2000 och med 2,3 miljarder kronor åren 2001 och 2002. Motionärerna motsätter sig regeringens kommande förslag om återköp av egna aktier liksom det aviserade förslaget om sänkt skatt för utländska experter.

Centerpartiet föreslår i motion Sk324 yrkandena 1 och 17 av Lennart Daléus m.fl. (c) en politik för ett decentraliserat och ekologiskt samhälle med en stark ekonomi. Centerpartiet har en långsiktig målsättning att sänka skattetrycket i takt med vad ekonomin medger och prioriterar sänkt inkomstskatt för låg- och medelinkomsttagare samt sänkt skatt på företagande och boende. Centerpartiets skatteprofil innebär ökad tillväxt, bättre miljö och socialt ansvar. Centerpartiet arbetar för att långsiktigt öka miljörelateringen i skattesystemet. Verksamheter som påverkar miljön skall inte vältra över miljö- och hälsorelaterade kostnader på samhället. Principen om att föro-

renaren betalar skall gälla. Skattesystemet skall gynna arbete och kunskap och stärka bl.a. människors ställning på arbetsmarknaden.

Inkomstskatterna sänks genom ett kraftigt höjt grundavdrag för människor med små eller medelstora inkomster. Avdraget ersätter regeringens skatte-reduktion och konstrueras så att det trappas upp till en viss nivå och därefter ner så att just låg- och medelinkomsttagare får störst del av den sänkta inkomstskatten. Centerpartiet avser att sänka inkomstskatten med 10,5 miljarder kronor för år 2000. En uppjustering av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig skatt är inte en prioriterad skatteförändring. Detta särskilt som stora grupper som studenter och pensionärer ställs utanför regeringens inkomstskattesänkning. Även förlängningen av den särskilda skattereduk-tionen för låginkomsttagare avstyrks.

Centerpartiet avvisar regeringens förslag om att den statliga skatt om 200 kr som utgår på förvärvsinkomst skall tillfalla kommunerna år 2001, eftersom man anser att kommunerna bör tillföras medel på annat sätt.

En riktig grön skatteväxling bör enligt motionärerna genomföras där intäkterna från höjda miljöskatter går till en stegvis sänkning av arbets-givaravgifterna. För år 2000 föreslås att lönesummegränsen höjs till 2 miljoner kronor för arbetsgivare och till 300 000 kr för egenföretagare. År 2001 utökas reduktionen med 1 procentenhet för att år 2002 utökas med 2 procentenheter till totalt 8 procentenheter. Procentenhetsreduktionen föreslås omfatta även egenföretagarnas egenavgifter. För att företag med stora säsongsvariationer inte skall missgynnas bör reduktionen beräknas på den årliga lönesumman. Vidare föreslås att arbetsgivaravgifterna åter reduceras för vissa näringar i Norrlands inland.

Svenskt jordbruk och svensk livsmedelsindustri är enligt motionärerna en sektor med stora framtidsmöjligheter. De anser det förvånande att regeringen inte förmår jämställa jordbrukets el- och eldningsoljebeskattning med industrins förrän den 1 juli 2000. Centerpartiet avsätter även medel som skall användas till en nedjustering av dieselskatten eller användas för annan kompensation för den i jämförelse med konkurrentländerna högre skatten på diesel. För fortsatt utveckling av svensk trädgårdsnäring föreslås en generell nedsättning av koldioxidskatten på olja för växthusuppvärmning och grön-fodertorlar. Tillsammans med andra förslag tillförs jordbruket och trädgårds-näringen knappt 1,2 miljard kronor per år för att förstärka den internationella konkurrenskraften.

Centerpartiets förslag om RUT-avdrag innebär en skattereduktion på 50 % av arbetskostnaden på hushållsnära tjänster som utförs i hemmet med ett belopp upp till 20 000 kr per hushåll och år. Begreppet hushållstjänster omfattar tjänster som utförs i hemmet som tvätt, städning, omsorg och trädgårdsskötsel. Avdraget införs den 1 juli 2000.

Regeringen bör återkomma till riksdagen med ett förslag om yrkesfiskeavdrag i likhet med det som finns i Danmark. Centerpartiet säger ett absolut nej till en höjning av dieselskatten, så länge det inte finns alternativa bränslen att tillgå i tillräcklig mängd och till konkurrenskraftiga priser. Höjd dieselskatt innebär att betydelsefulla näringar som åkerier, rederier och jordbruk får sämre möjligheter att konkurrera på lika villkor som sina europeiska konkurrenter.

Även höjningen av energiskatten på el avstyrks eftersom den kommer att märkas direkt i elkonsumenternas plånböcker. Löneskatten på avsättning till anställdas vinstandelsstiftelser bör avskaffas.

Fastighetsskatten skall sänkas successivt. Centerpartiet anser att fastighetsskattesystemet bör ersättas av ett system med en schablonintäkt mot vilken avdrag får göras för fastighetens kostnader. Utöver räntekostnader skall avdrag få göras för andra kostnader som underhåll och reparation. En del av denna avdragsrätt åstadkoms genom att ROT-avdraget permanentas. Den sänkning av fastighetsskatten på hyreshus som regeringen föreslår avstyrks eftersom det enligt motionärerna är föga troligt att sänkningen kommer hyresgästerna till godo.

För att lösa problemen för fastboende i attraktiva skärgårds- och andra fritidshustäta områden bör regeringen samla sig till ett förslag som tar sikte på att lösa frågan inom ramen för taxeringsförfarandet. Förslaget bör utformas så att det får retroaktiv verkan även för 1999.

Centerpartiet är pådrivande i arbetet för omställningen till ett ekologiskt hållbart energisystem. Fastighetsskatten på äldre vattenkraft återinförs och produktionsskatten på el från kärnkraft höjs med 1 öre per kWh för år 2000. En kväveoxidskatt tas ut med 10 kr per kg kväveoxid för pannor med en större effekt än 5 MW och med en nyttiggjord energiproduktion större än 20 GWh. Flygtrafiken orsakar stora utsläpp i luften och bör därmed stå för en del av miljökostnaderna. Centerpartiet anser att man bör överväga att införa differentierade landningsavgifter för minskade miljöfarliga utsläpp och buller och att en miljöskatt på flyg bör införas med ett belopp per passagerare och resa, vilket innebär att de största flygplanen med flest resenärer får bära de största kostnaderna.

Folkpartiet liberalerna föreslår i motion Sk327 yrkandena 1, 8, 16, 17, 18 och 19 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) att skattepolitiken läggs om och inriktas på att skapa förutsättningar för ett växande och dynamiskt näringsliv. Skattesänkningar genomförs med tyngdpunkten på de lägsta inkomstskikten och skattereformens principer återupprättas. Folkpartiet vill fullfölja skattereformen och står fast vid principen om "hälften kvar". Gränsen för uttaget av statlig inkomstskatt höjs i två steg. Först återställs den till den nivå där 15 % betalar statlig skatt. Därefter tas ytterligare ett steg till den nivå där den allmänna pensionsavgiften upphör. En sådan skattereform kan enligt motionärerna genomföras över en tre- till fyraårsperiod och kostar med ett förstärkt barnstöd ca 55 miljarder kr. I inkomstlägen mellan ca 150 000 och 200 000 kronor finns en marginaleffekt genom att grundavdraget avtrappas. Denna avtrappning avskaffas. Vidare slopas det andra steget på 25 % i den statliga inkomstskatteskalen. Staten bör vidare överta vissa kommunala utgifter för att möjliggöra en sänkning av kommunalskatten. En skattereduktion som är lika för alla bör införas. I stället för regeringens förslag införs en skattereduktion om närmare 1 200 kr per skattebetalare. Den höjda brytpunkten och det slopade andra steget sänker skatten med ca 4 miljarder kronor mer än i regeringens förslag. De tyngst vägande inslagen är höjningen av brytpunkten om ca 9 miljarder kronor och skattereduktionen om ca 7 miljarder kronor.

Eftersom den största potentialen för nyföretagande och jobb finns i den privata tjänstesektorn föreslår motionärerna att arbetsgivaravgifterna i tjänstesektorn sänks från ca 33 % till ca 28 % redan under 2000.

Problemen med de höga skatterna på arbete är särskilt stora när det gäller jobben i den hushållsnära tjänstesektorn. Folkpartiet föreslår tillsammans med Kristdemokraterna och Moderaterna att en skattereduktion på 50 % införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet upp till 25 000 kr per år och hushåll.

Svårigheter att erhålla riskvilligt kapital är enligt motionärerna en ständig källa till bekymmer för många småföretagare. Den enskilt viktigaste åtgärden för att öka tillgången till riskvilligt kapital är därför att slopa dubbelskatten på aktier. Dubbelskatten gör det inte bara svårare för småföretagen att anskaffa riskkapital, den hindrar dessutom de små företagen att växa med eget kapital. När det gäller förbättringarna för företagen genom regeringens förslag om ökade möjligheter till periodisering är dessa självklart bättre än ingenting. Skattevillkoren för fåmansbolagen förbättras. Motionärerna är positiva till att flertalet stoppregler kommer att slopas, men avvaktar det konkreta förslag som skall presenteras. De s.k. 3:12-reglerna är ett problem och det är inte rimligt att en företagare som under ett startskede med begränsad lönsamhet tagit ut låga löner blir hårdare beskattad när han säljer företaget, jämfört med om han under de tidigare åren hade kunnat ta ut lön upp till en viss brytpunkt. I avvaktan på ett förslag från regeringen föreslår motionärerna att utdelning i fåmansbolag skall beskattas som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön motsvarande ungefär vad en anställd i branschen tjänar.

Förmögenhetsskatten avskaffas stegvis under mandatperioden. I ett första steg bör sambeskattnings av makar slopas och fribeloppet höjas till 1,2 miljoner kronor.

Övervägande skäl talar för att fastighetsskatten bör övergå till en beskattning där en schablonintäkt läggs som inkomst av kapital och kapitalkostnaderna (främst räntor) dras av. Fastighetsskatteutredningen bör utarbeta och lägga fram ett sådant förslag. Ett utrymme avsätts för en provisorisk lösning för de värst drabbade fastboende i attraktiva fritidsområden.

Avdragsrätten för pensionssparande bör höjas till ett och ett halvt basbelopp och medlen skall kunna användas för kompetensutveckling. Vidare bör betalningstiderna för momsen ändras så att inbetalningstidpunkten räknas för företagaren. En höjd miljöskatt bör införas på handelsgödsel.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening utgör den allmänna pensionsavgiften en besvärande avvikelse från de regler som infördes genom skattereformen, och det är som regeringen anför angeläget att denna avvikelse korrigeras. Den allmänna pensionsavgiften har höjt medelskatten för låg- och medelinkomsttagarna på ett sätt som i viss mån utjämnat progressiviteten i skatteskalen. Effekten har uppkommit eftersom avgiften är avdragsgill vid beskattningen och därför har en större tyngd hos låginkomsttagarna än hos höginkomsttagarna. Utskottet

delar regeringens bedömning att det är angeläget att på sikt eliminera de effekter som den allmänna pensionsavgiften har på inkomstskatteskalen. När det gäller tekniken med en skattereduktion och en motsvarande minskning av avdragsrätten torde denna enligt utskottets bedömning ge det bästa resultatet eftersom den gör det möjligt att helt eliminera effekten av avgiften utan sideeffekter. Utskottet har således inte någon invändning mot den valda tekniken utan anser att den är väl avpassad för ändamålet.

Som regeringen redovisar finns det också skäl att söka återställa skatte-reformens mål när det gäller andelen statsskattebetalare.

En reform med denna inriktning är enligt utskottets mening angelägen inte minst därför att den allmänna egenavgiften i dag medför en så stor avvikelse från den önskade inkomstbeskattningen. Ett mått på avvikelsernas storlek ges av kostnaden för en fullt genomförd reform med denna inriktning. Denna uppgår enligt regeringens beräkningar till ca 46 miljarder kronor. Som regeringen anför kan det också övervägas att återställa grundavdraget i detta sammanhang.

En förutsättning för en så genomgripande reform är att det inom ramen för en i övrigt ansvarsfull politik med en fortsatt god utveckling för vård, skola och omsorg finns ett tillräckligt statsfinansiellt utrymme för att stegvis genomföra en sådan reform. Ansvaret för den gemensamma sektorns utveckling och kraven på en ekonomi i god balans gör att genomförandet måste vara beroende av den ekonomiska utvecklingen.

Med det anförda ställer sig utskottet bakom den av regeringen förordade inriktningen av skattepolitiken.

I det följande går utskottet närmare in på de skatteförslag som läggs fram i de olika budgetalternativen.

Fysiska personers inkomster

Inkomstskatten för år 2000

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att en skattereduktion införs som motsvarar 25 % av den allmänna pensionsavgiften för beskattningsåret. Vid beräkningen av underlaget för kommunal och statlig inkomstskatt reduceras avdraget för den allmänna pensionsavgiften med ett motsvarande belopp. Vid uttaget av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster bestäms den nedre skiktgränsen till 232 600 kr och den övre skiktgränsen till 374 000 kr.

Den tillfälliga skattereduktionen på 1 320 kr för låginkomsttagare förlängs att gälla även för år 2000. Avsikten är enligt regeringen att en förlängning skall ske även för åren därefter. En alternativ metod kan dock komma att övervägas.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motionerna Sk318 yrkandena 2, 4 och 8 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk326 yrkande 2 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m)

och Sk826 yrkande 3 av samma motionärer att regeringens förslag om en skattereduktion för egenavgifter ersätts med ett förvärvsavdrag vid den kommunala beskattningen. Avdraget skall uppgå till 6 % av inkomsten upp till avgiftstaket. Vidare föreslår motionärerna att grundavdraget höjs till 10 000 kr och att det andra steget på 25 % i den statliga inkomstkateskalan avskaffas.

Kristdemokraterna lägger i motion Sk325 av Alf Svensson m.fl. (kd) fram förslag om en alternativ utformning av inkomstkatten år 2000. Motionärerna föreslår att såväl skattereduktionen för egenavgifter (yrkande 27) som den särskilda skattereduktionen för låginkomsttagare (yrkande 28) ersätts med ett kraftigt höjt grundavdrag på 18 300 kr vid den kommunala beskattningen (yrkande 26). Även dessa motionärer föreslår att det andra steget på 25 % i den statliga inkomstkateskalan avskaffas (yrkande 13).

Även *Centerpartiet* går i motion Sk324 av Lennart Daléus m.fl. (c) emot förslaget om en skattereduktion för egenavgifter och förslaget om en fortsatt tillfällig skattereduktion för låginkomsttagarna (yrkande 4). Motionärerna ersätter dessa förslag med ett kraftigt höjt grundavdrag för låg- och medelinkomsttagarna. Det nya grundavdraget skall vara utformat så att det sänker inkomstkatten för denna grupp med 10,5 miljarder kronor (yrkande 2). Härigenom bortfaller behovet av en kompenserande justering av skiktgränserna. Motionärerna anser inte heller att det finns anledning att prioritera en höjning av gränsen för uttag av statlig inkomstskatt och avstyrker därför regeringens förslag även i den delen (yrkande 3).

Folkpartiet föreslår i motionerna Fi212 yrkande 23 delvis av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Sk327 yrkande 5 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) att gränsen för uttag av statlig inkomstskatt höjs så att endast 15 % betalar statlig inkomstskatt år 2000. Motionärerna avsätter 9 miljarder kronor för detta ändamål. Vidare ersätts regeringens förslag om skattereduktioner med en enhetlig skattereduktion på 1 200 kr för alla. Motionärerna föreslår också att det andra steget på 25 % i den statliga inkomstkateskalan slopas. I motion So323 yrkande 4 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp) begärs ett tillkännagivande om att Folkpartiets skattereduktion för alla gäller även pensionärer.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening innebär regeringens förslag att ett första steg i den av regeringen redovisade reformeringen av inkomstbeskattningen nu tas. En fjärdedel av den allmänna pensionsavgiften lyft bort från inkomstbeskattningen och gränsen för uttaget av statlig inkomstskatt höjs. Genom att den särskilda skattereduktionen för låginkomsttagare bibehålls motverkas det i förhållande till skattereformens förhållanden något högre kommunala skatteuttaget. Enligt utskottets mening utgör förslaget ett första steg i en rättvis och fördelningspolitiskt rimlig återställning av inkomstbeskattningen. Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker övriga alternativ.

Bakgrund

Riksdagen beslutade hösten 1998 att den statliga skatten om 200 kr som utgår på fysiska personers förvärvsinkomster skulle utgöra kommunal inkomstskatt vid 2000 års taxering. På detta sätt överfördes 1,3 miljarder kronor till kommuner och landsting. Härigenom undveks en minskning av utrymmet för skola, vård och omsorg som en följd av de ökade kostnader som s.k. Törlingdomen kunde väntas medföra (bet. 1998/99:FiU1, prop. 1998/99:1). Våren 1999 har riksdagen beslutat om en motsvarande överföring vid 2001 års taxering (bet. 1998/99:FiU20, prop. 1998/99:100).

Budgetpropositionen

Regeringen konstaterar att kommunerna har ett visst behov av förstärkning även under år 2001 och föreslår därför att den statliga skatt om 200 kr som utgår på förvärvsinkomster för fysiska personer skall förmedlas till kommuner och landsting även vid 2002 års taxering.

Motionen

Centerpartiet hemställer i motion Sk324 yrkande 5 av Lennart Daléus m.fl. (c) om avslag på regeringens förslag och föreslår i stället ökade anslag till kommunerna.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets bedömning kommer omdirigeringen av skattemedel inte att ge upphov till några negativa effekter när det gäller de regler som styr beskattningen. Utskottet har således utifrån de synpunkter som utskottet har att beakta inte någon erinran mot regeringens förslag och tillstyrker detta.

Resor till och från arbetet

Bakgrund

Riksdagen har höjt det avdragsgilla beloppet för kostnad för resor med egen bil mellan bostad och arbetsplats och i tjänsten från 13 kr till 15 kr fr.o.m. inkomståret 1998. Samtidigt höjdes gränsen för avdragsgilla kostnader för resor mellan bostaden och arbetsplatsen från 6 000 kr till 7 000 kr per år (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:FiU1).

Motionerna

Moderaterna föreslår i motion Sk318 av Bo Lundgren m.fl. (m) att avdraget för resor till och från arbetet höjs till 16 kr per mil fr.o.m. år 2000 (yrkande 14) och att det icke avdragsgilla beloppet för arbetsresor sänks till 6 000 kr (yrkande 15).

Kristdemokraterna anför i motion Sk325 yrkande 14 av Alf Svensson m.fl. (kd) att man motsatt sig höjningen av gränsen för avdrag för resor mellan arbete och bostad och yrkar att den sänks till 6 000 kr fr.o.m. år 2000. Den högre gränsen missgynnar enligt motionärerna kollektivresenärer och de som har relativt korta resor med egen bil till arbetet.

Utskottets ställningstagande

När riksdagen under hösten 1997 behandlade frågan om en uppjustering av det avdragsgilla beloppet för resor med egen bil hade detta legat på 13 kr sedan 1993. Ökade rörliga kostnader, bl.a. för bensin, gav då anledning till en uppjustering av avdraget. Eftersom den nya nivån borde bestå under flera år bestämdes uppjusteringen till 2 kr. Med hänsyn till statsfinanserna och för att ge åtgärden en tillfredsställande fördelningsprofil höjdes samtidigt gränsen för avdragsgilla kostnader för resor till och från arbetet från 6 000 kr till 7 000 kr. Konstruktionen innebar att åtgärden fick en inriktning mot dem med förhållandevis långa avstånd mellan bostaden och arbetsplatsen.

Som framgår har avsikten varit att fastställa avdragsbeloppet för resor med en viss marginal för att på det sättet undvika årliga justeringar. När det gäller avdragsgränsen för resor har denna utöver sin fördelningspolitiska innebörd också en praktisk betydelse genom att den bidrar till att förenkla taxeringsarbetet. Utskottet ser mot denna bakgrund inte någon anledning att nu överväga någon justering av de aktuella beloppen och avstyrker därför motionsyrkandena.

Pensionärernas särskilda grundavdrag

Bakgrund

Den som under ett beskattningsår uppburit folkpension med minst 6 000 kr kan vid taxeringen ha rätt till särskilt grundavdrag för pensionärer. Maximalt avdrag motsvarar summan av folkpension och ett pensionstillskott för ålderspensionär.

I budgetpropositionen 1997/98:1 anfördes att livräntan täcker hela inkomstbortfallet för en person som uppbär både arbetsskadelivränta och förtidspension samtidigt som personen med anledning av förtidspensionen kan ha rätt till särskilt grundavdrag. Detta leder till en överkompensation där nettoinkomsten kan bli högre än vid förvärvsarbete. Regeringen ansåg att ett sådant system är orimligt eftersom det skapar felaktiga incitament och motverkar arbetslinjen. Regeringen föreslog i budgetpropositionen att egen arbetsskadelivränta som är samordnad med förtidspension skall reducera det särskilda grundavdraget, och förslaget bifölls av riksdagen (bet. 1997/98:FiU1 s. 131 f.)

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i motionerna Sk318 yrkande 6 av Bo Lundgren m.fl. (m) och Sf306 yrkande 8 av Margit Gennser m.fl. (m) att

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det inte anledning att ändra riksdagens beslut om att arbetsskadelivränta som är samordnad med förtidspension skall reducera det särskilda grundavdraget. Det kan anmärkas att ålderspensionsreformen innebär att det särskilda grundavdraget för pensionärer inom några år kommer att ersättas med olika garantipensioner.

Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Pensionssparande

Bakgrund

Möjligheten att göra avdrag för premie för makes pensionsförsäkring slopades 1973 som ett led i 1970 års särbeskattningsreform. Härigenom hindrades ett utnyttjande av makars skilda marginalskattesatser.

Som ett led i finansieringen av EU-medlemskapet begränsades det allmänna avdragsutrymmet för privata pensionsförsäkringspremier och insättningar på pensionssparkonton till ett halvt basbelopp fr.o.m. den 8 april 1995. Avdragsutrymmet för den som har pensionsrätt i anställning minskades till 5 % av inkomsten mellan tio och tjugo basbelopp (prop. 1994/95: 203, bet. 1994/95:SkU28).

Motionerna

Moderaterna föreslår i motion Sk318 yrkande 16 av Bo Lundgren m.fl. (m) att avdraget för pensionssparande höjs från ett halvt till ett helt basbelopp fr.o.m. år 2000. Motionärerna anför vidare att avdrag bör medges för makes pensionsförsäkring.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk325 yrkande 9 av Alf Svensson m.fl. (kd) att avdraget för pensionssparande höjs till ett basbelopp fr.o.m. 2000.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att principen om särbeskattnings av makar bör upprätthållas även när det gäller möjligheten att göra avdrag för eget pensionssparande. Möjligheten att göra avdrag för makes kostnad för pensionering bör därför inte återinföras. De skatteregler som gäller för eget pensionssparande lämnar ett utrymme för att skapa ett efterlevandeskydd för make och barn genom förmånstagarförordnanden. Intresset av att skapa ett pensionsskydd för bl.a. make bör kunna tillgodoses inom ramen för dessa regler.

Förslagen om en ytterligare höjning av avdraget för eget pensionssparande kräver finansiering och avstyrks därför av utskottet.

Bakgrund

Regeringen har i vårpropositionen 1999 avsatt 2,4 miljarder kronor under perioden 2000–2002 för en stimulans av kompetensutveckling i arbetslivet. Satsningen görs med utgångspunkt från det förslag som Arbetsgruppen för kompetensutveckling i arbetslivet överlämnade till arbetsmarknadsministern i september 1998. Avsikten är att finansieringen delvis skall ske inom ramen för nya mål 3 inom EG:s socialfond. En särskild utredare har i betänkandet Nya mål 3 för utvecklingen av de mänskliga resurserna i arbetslivet (SOU 1999:107) lagt fram förslag om den närmare utformningen av stimulansen. Utredarens förslag har en utformning som innebär en prioritering av små och medelstora företag. Förslaget bereds för närvarande inom Regeringskansliet och avsikten är att mål 3-programmet skall träda i kraft vid årsskiftet. Programmet kräver EG-kommissionens godkännande.

Småföretagsdelegationen har i rapporten Kompetens i småföretag (SOU 1998:77) bl.a. föreslagit ett system med individuella kompetenskonton där företaget och de anställda får göra avsättningar av medel för kompetensutveckling under skattemässigt gynnade avsättningar.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att över 3 miljarder kronor avsätts för reducerad skatt vid kompetensutveckling i arbetslivet under perioden 2000–2002. Syftet är att stimulera till kontinuerlig individuell kompetensutveckling i arbetslivet, vilket kan öka individens möjligheter att välja och byta arbete. Ett system för individuell kompetensutveckling i arbetslivet skulle därmed enligt vad regeringen anför kunna öka anställbarheten och tryggheten i arbetslivet. Regeringen avser att ge en utredare i uppdrag att föreslå hur stimulansen för kompetensutveckling kan utformas.

De beräknade medlen för kompetensutveckling ingår i den skatteväxling som regeringen föreslår och finansieras således genom de förslag om höjda energiskatter som regeringen lägger fram.

Motionerna

Kristdemokraterna anför i motion Sk325 av Alf Svensson m.fl. (kd) att ökad personlig kompetens är helt avgörande för att Sverige skall kunna hävda sig på världsmarknaden med höga löner, och de anser att skattelagstiftningen bör ge möjlighet för arbetsgivaren och den enskilde att med avdragsrätt sätta in medel på ett gemensamt utbildningskonto. Med denna lösning skulle det gemensamma ansvaret och den individuella drivkraften gynna alla parter. Riksdagen bör fatta beslut om en sådan möjlighet redan fr.o.m. år 2000 (yrkande 30) i stället för att avvakta regeringens aviserade förslag (yrkande 34).

Utskottet anser i likhet med motionärerna att kunskap och utbildning är viktiga för Sveriges möjlighet att konkurrera med kompetens och välutbildad arbetskraft och kan konstatera att kompetenslinjen i regeringens politik bl.a. innebär omfattande satsningar på kompetens i arbetslivet.

En satsning på 2,4 miljarder kronor under perioden 2000–2002 genomförs inom ramen för det nya socialfondsprogrammet. Här föreligger ett förslag om utformningen och inriktningen är att stimulansen skall träda i kraft vid årsskiftet. Medlen skall användas för att stimulera kompetensanalyser i små och medelstora företag och verksamhetsrelaterad kompetensutveckling av anställda.

Genom den skatteväxling som regeringen föreslår skapas ett utrymme för ytterligare satsningar på kompetensutveckling, och regeringen kan i sitt budgetalternativ avsätta över 3 miljarder kronor för en sådan stimulans under perioden 2000–2002. För år 2000 avsätts 1,35 miljarder kronor.

Enligt utskottets mening bör regeringens förslag om utformningen av den stimulans för kompetensutvecklingen som aviseras nu avvaktas. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Hushållsnära tjänster

Bakgrund

Frågor om särskilda skatteregler för tjänstesektorn har behandlats i Tjänsteutredningens betänkande Uppskattad sysselsättning (SOU 1994:43) och i Tjänstebeskattningsutredningens betänkande Skatter, tjänster och sysselsättning (SOU 1997:17).

Motionerna

I en gemensam motion från *Moderaterna*, *Kristdemokraterna* och *Folkpartiet* föreslås en permanent skattereduktion för rotarbeten och hushållstjänster. Skattereduktion skall medges med 50 % av kostnaden inklusive moms för arbete som utförs i hemmet eller på den egna tomten. Skattereduktionen begränsas till 25 000 kr per hushåll och år. För att skattereduktion skall kunna utgå direkt vid köp är det företaget som tillhandahåller tjänsten som medges reduktionen vid sin månatliga skattedeklaration. Om tjänsten tillhandahålls av en privatperson anmäls den överenskomna ersättningen till skattemyndigheten som beräknar totalkostnaden och drar av 50 % skattereduktion. Överskrider ett hushåll den maximala skattereduktionen debiteras mellanskillnaden som kvarskatt.

Det gemensamma förslaget läggs fram i motion Sk312 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m, kd, fp). Yrkanden till stöd för detta förslag framställs i motionerna Sk692 yrkande 5 av Bo Lundgren m.fl. (m), N272 yrkande 3 av Karin Falkmer och Tomas Högström (m), A805 yrkande 4 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk320 av Mikael Oscarsson (kd), Sk325 yrkande 11 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sk327 yrkande 2 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter

Centerpartiet föreslår i motion Sk324 yrkande 11 av Lennart Daléus m.fl. (c) att ett RUT-avdrag införs. Enligt förslaget skall skattereduktion medges med 50 % av arbetskostnaden för hushållsnära tjänster som utförs i hemmet och med upp till 20 000 kr per hushåll och år. Begreppet hushållstjänster omfattar tjänster som utförs i hemmet som tvätt, städning, omsorg och trädgårds-skötsel. Avdraget bör införas den 1 juli 2000.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening skulle införandet av en särskild stimulans för tjänstesektorn i den form motionärerna föreslår innebära ett avsteg från de principer om en likformig och neutral beskattning som ligger till grund för skattereformen och som enligt utskottets mening bör gälla. Det är också kostsamt att genom stimulanser försöka skapa en tjänsteproduktion som kan konkurrera med hushållens egen tjänsteproduktion. Risken är att effekterna på sysselsättningen blir mycket små eller inga alls samtidigt som kostnaderna blir stora. De erfarenheter som man har gjort i Danmark talar för en sådan utgång.

Även om utskottet således inte är berett att tillstyrka de aktuella förslagen hindrar inte detta att olika förslag kring bl.a. tjänstesektorns beskattning kommer att diskuteras i de pågående skattesamtalen.

Utskottet avstyrker med det anförda förslagen om en särskild skattereduktion för hushållstjänster.

Reavinstbeskattning av fastigheter

Bakgrund

När reavinstreglerna för fastigheter ändrades vid 1990 års skattereform infördes en möjlighet att fortsätta att tillämpa äldre regler fram t.o.m. utgången av år 1999. Avsikten var att övergången till en nominell beräkningsmetod inte skulle ge tröskeleffekter för skattskyldiga som genom indexuppräkning m.m. kunde påräkna en låg reavinstskatt vid tillämpning av de äldre reglerna. Övergångsregeln innehåller inte någon möjlighet till fortsatt indexuppräkning. Under den tid övergångsregeln funnits har skatteuttaget vid fastighetsavyttringar avseende privatbostadsfastigheter sänkts från 30 % till 15 % samtidigt som regler om uppskov införts.

Reavinstreglerna innehåller en bestämmelse som tar sikte på fastighetsförvärv före år 1952 (det s.k. stickåret). Ingångsvärdet får bestämmas till 150 % av 1952 års taxeringsvärde om den skattskyldige inte kan visa att den verkliga anskaffningskostnaden är högre. Syftet med regeln är att förenkla vinstberäkningen eftersom det efter hand blir allt svårare att känna till och hålla reda på relevanta uppgifter. Detta gäller särskilt om fastigheten är ärvd eller om man fått den i gåva. Fram till 1999 års utgång kan den skattskyldige alternativt använda en regel som gör det möjligt att bestämma ingångsvärdet till 133 % av 1970 års taxeringsvärde.

I 1999 års ekonomiska vårproposition aviserade regeringen ett förslag om att flytta det s.k. stickåret från 1952 till ett senare år.

Inom Finansdepartementet har en promemoria med förslag om en ny stickårsregel tagits fram. Den nya regeln tar sikte på förvärv före år 1975, och anskaffningsvärdet skall i dessa fall anses utgöra 133 % av 1975 års taxeringsvärde, om inte den skattskyldige kan visa att det verkliga anskaffningsvärdet är högre. I promemorian redovisas att förslaget är förenat med visst skattebortfall. Promemorian har remissbehandlats.

Budgetpropositionen

Regeringen anför att förslaget om ett nytt stickår 1975 har fått ett blandat mottagande och gör bedömningen att det med hänsyn till det skattebortfall som förslaget skulle medföra inte nu bör läggas fram något förslag om ett nytt stickår.

Motionerna

Moderaterna föreslår i motion Sk826 yrkande 1 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att riksdagen förlänger de nuvarande reglerna för reavinstbeskattning av fastigheter till den 31 december 2001 och begär ett förslag hos regeringen som innebär att det skall finnas alternativ till huvudregeln som gör det möjligt att sälja äldre fastigheter under skattemässigt rimliga villkor och att de problem som uppstår vid generationsskiftet löses. I motion MJ306 yrkande 7 av Göte Jonsson m.fl. (m) anför att effekterna blir förödande vid familjeskogsbrukets generationsskiftet om inget görs, och motionärerna begär en ettårig förlängning av de nuvarande reglerna.

Kristdemokraterna begär i motion Sk313 av Inger Strömbom (kd) en snabb och grundlig översyn av beskattningen vid avyttring av fastigheter som ägs av fysisk person. Enligt motionären kommer reavinstbeskattningen att bli ännu mer rättsosäker och godtycklig om övergångsreglerna får löpa ut vid årsskiftet. Detta gäller särskilt vid långa innehav.

Centerpartiet begär i motion Sk324 yrkande 10 av Lennart Daléus m.fl. (c) en tvåårig förlängning av nuvarande regler i avvaktan på en utredning. Motionärerna anför att en övergång till nya regler kommer att ge upphov till svårigheter vid generationsskiftet för familjeföretag och i bostäder. I motion Sk323 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c) begärs en ettårig förlängning i samma syfte.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening måste en utgångspunkt vara att de äldre indexanknutna reglerna för reavinstbeskattning av fastigheter bör få löpa ut med utgången av år 1999. En fortsatt parallell tillämpning av nya och äldre regler efter den långa övergångsperiod som beslutades vid 1990 års skatte-reform kan annars resultera i en permanentning av en situation med två parallella regelkomplex.

När det gäller önskemålen om ett nytt stickår har regeringen utarbetat ett förslag om en flyttning av stickåret från 1952 till 1975 men gör efter remissbehandling bedömningen att skattebortfallet blir så stort att förslaget inte bör genomföras.

Utskottet delar regeringens bedömning när det gäller förslaget om ett nytt stickår och anser att övergångstiden med en parallell tillämpning av nya och äldre regler nu bör tillåtas löpa ut med 1999 års utgång. Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Juridiska personers inkomster

Beskattning av bolagsinkomster

Bakgrund

Frågan om s.k. enkelbeskattning och dess inverkan på företagsinvesteringarna har utretts av 1992 års företagsskatteutredning. Utredningen avvisade i betänkandet En lättnad i dubbelbeskattningen av mindre företags inkomster (SOU 1996:119) ett generellt slopande av dubbelbeskattningen som ett medel att förbättra villkoren för företagande.

Genom lagstiftning under hösten 1996 (prop. 1996/97:45, bet. 1996/97:SkU13), som har kompletterats under våren 1997 (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20), har riksdagen genomfört lättnader i beskattningen av utdelning och reavinst på aktier i onoterade företag fr.o.m. 1998 års taxering. Lättnaderna ersatte det riskkapitalavdrag som införts tidigare.

Motionerna

Moderaterna föreslår i motionerna Sk692 yrkande 1 av Bo Lundgren m.fl. (m) och Sk326 yrkande 3 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att skatten på aktieutdelningar avskaffas fr.o.m. år 2000.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk325 av Alf Svensson m.fl. (kd) att skatten på aktieutdelningar sänks till 15 % år 2000 för att slopas helt år 2001 (yrkande 6).

Folkpartiet föreslår i motion Sk327 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) att skatten på aktieutdelningar avskaffas fr.o.m. år 2000 (yrkande 6).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening visar de utredningar som gjorts på området att en slopad skatt på aktieutdelningar inte är ett verksamt medel för att förbättra de större företagens villkor. Tillgången till en internationell kapitalmarknad gör att beskattningen av sparande endast i begränsad omfattning inverkar på företagets investeringsbenägenhet.

För små och medelstora företag som inte i alla avseenden har tillgång till den internationella kapitalmarknaden kan emellertid inte bortses från att den personliga kapitalbeskattningen inverkar på avkastningskravet och därmed i

viss mån fungerar som en skatt på företagens investeringar. I skattelagstiftningen har detta förhållande beaktats genom de särskilda lättnader som sedan 1997 gäller vid beskattningen av utdelningar och reavinster på onoterade aktier.

Utskottet anser att en generell sänkning av skatten på ägarnas sparande i aktier inte är en effektiv metod för att förbättra villkoren för företagandet och avstyrker därför motionsyrkandena.

Utvidgade reserveringsmöjligheter

Bakgrund

Vid beräkning av inkomst av näringsverksamhet finns sedan 1995 års taxering en möjlighet att göra avdrag för avsättning till periodiseringsfond. Avsättningsmöjligheten gäller både för juridiska och fysiska personer. Avdrag medges för juridiska personer med högst 20 % av beskattningsårets inkomst före avdrag. För enskilda näringsidkare medges avdrag med högst 25 % av ett motsvarande underlag. Avdraget skall återföras till beskattning senast femte beskattningsåret efter avsättningsåret. Vid 2000 års taxering skall de avsättningar som gjorts beskattningsåret 1994 (1995 års taxering) återföras.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att möjligheterna att sätta av till periodiseringsfond förstärks fr.o.m. 2002 års taxering (inkomståret 2001). För aktiebolag och andra juridiska personer höjs avsättningstaket från 20 till 25 % av inkomsten. För enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag höjs avsättningstaket från 25 till 30 % av inkomsten.

Vidare föreslås att tiden för återföring av periodiseringsfond förlängs från fem till sex år för alla företagsformer fr.o.m. 2000 års taxering.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen erinran mot förslaget om en höjning av taket och en förlängning av perioden för avsättning till periodiseringsfond. Denna reserveringsmöjlighet har ett särskilt värde för små och medelstora företag med begränsade möjligheter att dra till sig externt riskkapital. Detta gäller i särskilt hög grad för enskilda näringsidkare och fysiska personer som är delägare i handelsbolag och för nystartade bolag.

När det gäller förslaget om en förlängning av avsättningsperioden från fem till sex år konstaterar utskottet att avsikten är att de nya reglerna skall tillämpas redan fr.o.m. 2000 års taxering. När det gäller företag med brutet räkenskapsår har dessa i många fall redan hunnit upprätta det bokslut som skall ligga till grund för 2000 års taxering. Avsikten är att även denna grupp företag skall ha en möjlighet att bibehålla avsättningen ytterligare ett år, och de omfattas därför av de nya reglerna. Av de allmänna reglerna för avsättning till periodiseringsfond följer dock att beskattning skall ske om

avsättningen återförts i bokslutet. Företag i denna situation kommer därför att behöva göra om bokslutet för kunna förlänga avsättningsperioden.

1999/2000:SkU1y

Med detta klargörande vad gäller tillämpningen tillstyrker utskottet regeringens förslag.

Befrielse från kupongskatt vid näringsbetingat innehav

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att kupongskatten slopas på utdelning till utländska bolag som innehar minst 25 % av andelskapitalet i ett svenskt bolag. Bakgrunden är att flera länder har valt att ensidigt avskaffa kupongskatten. Det senaste exemplet är Danmark som fr.o.m. den 1 januari 1999 generellt avskaffat kupongskatten på näringsbetingade innehav. Ett annat exempel är Luxemburg som i skatteavtalet med USA ensidigt valt att avstå från att ta ut kupongskatt. Det är enligt regeringen angeläget att utländska företags investeringar i Sverige inte skattemässigt missgynnas när vinstmedel delas ut från Sverige. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2000.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit någon anledning till erinran mot regeringens förslag och tillstyrker därför propositionen i denna del.

Yrkesfiske

Bakgrund

Utredningen (Jo 1998:05) om konkurrenssituationen för det svenska yrkesfisket lade i januari 1999 fram betänkandet Yrkesfiskets konkurrenssituation (SOU 1999:3). Utredningen föreslår att det nu gällande avdraget för ökade levnadskostnader vid fiske ersätts av ett nytt avdrag benämnt yrkesfiskaravdrag. Vidare lägger utredningen fram förslag på metoder för att möjliggöra resultatutjämning vid fartygsbyte. Betänkandet har remissbehandlats. Ärendet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Motionerna

Kristdemokraterna tar i motion Sk325 yrkande 21 av Alf Svensson m.fl. (kd) upp yrkesfiskarnas situation. Det svenska fisket verkar enligt motionärerna på en internationell marknad där fiskefartygen lägger till och säljer fisk i ett flertal länder med påföljd att konkurrensen blir hård. Det svenska fisket måste därför ha likvärdiga skattevillkor med sina konkurrentländer. Sveriges bristande tillträde till Nordsjön innebär i sig en konkurrensnackdel gentemot Norge och Danmark vilken ytterligare förvärras av dessa länders gynnsammare skattevillkor. Motionärerna föreslår att ett särskilt skatteavdrag för yrkesfiskare införs.

Även *Centerpartiet* tar i motion Sk324 yrkande 16 av Lennart Daléus m.fl. (c) upp yrkesfiskarnas situation och framhåller att de svenska yrkesfiskarna har en konkurrensnackdel gentemot viktiga konkurrentländer såsom Norge och Danmark. Motionärerna anser att de licensierade yrkesfiskarna i Sverige måste få ett skatteavdrag efter dansk modell eftersom denna godkänts av EG-kommissionen. De föreslår att riksdagen hos regeringen begär förslag om ett sådant avdrag.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har frågan om det svenska yrkesfiskets konkurrens-situation utretts av Utredningen om konkurrenssituationen för det svenska yrkesfisket som lagt fram ett förslag i betänkandet Yrkesfiskets konkurrenssituation (SOU 1999:3). Betänkandet har remissbehandlats och ärendet bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Enligt utskottets mening finns det anledning att avvakta regeringens fortsatta beredning av utredningens förslag. Utskottet avstyrker motions-yrkandena.

Royalty

Motionerna

Moderaterna föreslår i motion Sk326 yrkande 9 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att riksdagen beslutar beskatta royaltyinkomster som inkomst av kapital.

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk325 yrkande 5 av Alf Svensson m.fl. (kd) att royaltyinkomster skattebefrias i två år.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör det undvikas att införa särskilda skatte-stimulanser för viss typ av verksamhet. Förslag om skattefrihet under begränsad tid för royaltyinkomster har tidigare föreslagits av Innovations-utredningen (SOU 1993:84), men har inte ansetts vara aktuella att genomföra. Motionsförslag om skattelättnader för royalty och patenterade uppfinningar har vid upprepade tillfällen avslagits av riksdagen och senast under våren 1999 i anslutning till vårpropositionen (yttr. 1998/99:SkU5y).

Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Social- och arbetsgivaravgifter

Särskild löneskatt på vinstandelar

Bakgrund

Sedan den 1 januari 1997 tas särskild löneskatt ut på bidrag som en arbetsgivare lämnar till en vinstandelsstiftelse (prop. 1996/97:21, bet. 1996/97:FiU1). I propositionen framhölls att en av grundtankarna bakom

skattereformen är att alla typer av förvärvsinkomster skall behandlas likformigt.

1999/2000:SkU1y

Vad beträffar utbetalning från en vinstandelsstiftelse finns sedan den 1 januari 1993 en möjlighet till befrielse från socialavgifter (i vissa fall särskild löneskatt). Villkoren är att de bidrag som arbetsgivaren lämnat skall ha varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår, tillkomma en betydande del av de anställda och lämnas till dem på likartade villkor. Om dessa villkor inte är uppfyllda eller om ersättning lämnas till bl.a. delägare eller företagsledare i ett fåmansbolag gäller i princip inte sådan avgiftsfrihet.

Motionerna

Moderata samlingspartiet anför i motion Sk326 yrkande 11 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att det är viktigt att möjlighet ges för alla anställda att få ett ekonomiskt utbyte som är relaterat till företagets framgång, och de föreslår att den särskilda löneskatten på vinstandelsmedel avvecklas.

Även *Centerpartiet* föreslår i motion Sk324 yrkande 12 av Lennart Daléus m.fl. (c) att den särskilda löneskatten på avsättning till anställdas vinstandelar avskaffas. Motionärerna anför att avsättningar till vinstandelsstiftelser är något positivt som bidrar till ökat engagemang och ökad delaktighet.

Folkpartiet anför i motion Sk327 yrkande 11 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) att avsättningar till vinstandelsstiftelser ökar arbetsglädjen och motivationen på arbetsplatserna, och de föreslår att de sociala avgifterna på vinstandelar i företagen avskaffas.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är uttaget av särskild löneskatt på avsättningar till vinstandelsstiftelser en följd av principerna om likformig beskattning. Utskottet har vid ett antal tillfällen avstyrkt yrkanden om ett slopande av löneskatten på dessa avsättningar. Det kan finnas skäl att framhålla att en särskild stimulans för vinstandelsstiftelserna har införts genom att utbetalningarna under vissa villkor är undantagna från socialavgift.

Med det anförda avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Skatt på egendom

Underlaget för fastighetsskatt vid 2001 års taxering

Bakgrund

Allmän fastighetstaxering sker vart sjätte år räknat fr.o.m. år 1988 för hyreshus och industrienheter, år 1990 för småhusenheter och år 1992 för lantbruksenheter. Mellan de allmänna fastighetstaxeringarna beaktas prisutvecklingen genom ett särskilt årligt omräkningsförfarande. Vid omräkningen av 1996 års taxeringsvärden uppmärksammades vissa tekniska brister i omräkningsförfarandet när det gäller hyreshus och för småhusen

uppmärksammades att omräkningen innebar att redan höga taxeringsvärden i vissa attraktiva områden skulle stiga ytterligare. Som en följd härav begärde riksdagen en översyn av fastighetstaxeringsförfarandet. I avvaktan på en sådan utredning beslutade riksdagen under hösten 1996 om en begränsning av omräkningen av 1997 års taxeringsvärden för hyreshus och småhus. Fastighetstaxeringsutredningen fick under våren 1997 i uppdrag att se över taxeringsförfarandet. Riksdagen har herefter löpande fattat beslut om begränsningar av omräkningen av taxeringsvärdena för hyreshus och småhus.

Våren 1999 fattade riksdagen beslut om att begränsa omräkningen av 2000 års taxeringsvärde för småhus. När det gäller hyreshusen innebär de grundläggande reglerna att en allmän fastighetstaxering skall verkställas under år 2000. Något enkelt beslut om en begränsning av omräkningen av dessas taxeringsvärde för år 2000 kunde därför inte läggas fram. Regeringen aviserade i stället att ett förslag skulle läggas fram som innebär att den förväntade höjningen av hyreshusens taxeringsvärde inte tillåts slå igenom vid fastighetsskatteuttaget vid 2001 års taxering.

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fastighetsskatten för hyreshusens bostadsdel vid 2001 års taxering skall beräknas på ett underlag som motsvarar det lägsta av 1999 och 2000 års taxeringsvärden. Regeringen anför att metoden är principiellt annorlunda än den som använts tidigare och bl.a. leder till att värdeförändringar som beror på utbyggnad av fastigheten eller på att värderingsenheten ändrat storlek inte kommer att beaktas. Det skulle enligt vad regeringen anför vara alltför komplicerat ta sådana hänsyn vid utformningen av reglerna. Vidare kommer de nya taxeringsvärdena att få genomslag i andra sammanhang än vid uttaget av fastighetsskatt.

Motionerna

Moderaterna anför i motion Sk318 yrkande 12 av Bo Lundgren m.fl. (m) att följderna av att något begränsningsbeslut inte fattas för omräkningen av taxeringsvärdena för år 2001 och framåt blir helt oacceptabla, och de föreslår att riksdagen fattar beslut om att frysa underlaget för fastighetsskatten på nuvarande nivå.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot regeringens förslag om en begränsning av fastighetsskatteuttaget för hyreshusens bostadsdel under år 2000 och tillstyrker propositionen i denna del.

När det gäller förslaget om en fortsatt begränsning av fastighetstaxeringsvärdena kan utskottet konstatera att Fastighetstaxeringsutredningen och Fastighetsbeskattningskommittén beräknas avsluta sitt arbete under våren 2000. Det kommer således att finnas förslag som gör det möjligt att ta ställning till den framtida utformningen av beskattningen på detta område

under år 2000. I avvaktan på dessa förslag finns det enligt utskottets mening inte anledning att gå längre än vad regeringen föreslagit när det gäller begränsningen av omräkning av taxeringsvärden. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Fastighetsskatt m.m. för bostäder år 2000

Bakgrund

Riksdagen beslutade under hösten 1998 sänka fastighetsskatten på hyreshus (bostadsdelen) från 1,5 % till 1,3 % (prop. 1998/99:1, bet. 1998/99:FiU1) vid 2000 års taxering. Bakgrunden var att boende i bostadshyreshus kunnat tillgodogöra sig de senaste årens räntesänkningar i mindre utsträckning än villaägarna. Våren 1999 förlängdes beslutet att gälla även under 2001 års taxering i avvaktan på de förslag som Fastighetsbeskattningskommittén kan komma att lägga fram (prop. 1998/99:100, bet. 1998/99:FiU20).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fastighetsskattesatsen för hyreshus (bostadsdelen) sänks från 1,3 till 1,2 % vid 2001 års taxering. Sänkningen är utformad på ett sådant sätt att den gäller alla beskattningsår som tas upp till beskattning vid 2001 års taxering och kan således omfatta del av kalenderåret 1999 i de fall då ägaren tillämpar brutet räkeningsår.

Vidare föreslås att hyreshus som har värdeår 1989 eller 1990 skall kvarstå i halv fastighetsskatt vid samma taxering.

Motionerna

Moderaterna lägger i motionerna Sk318 yrkandena 9–11 av Bo Lundgren m.fl. (m) och Bo206 yrkande 7 av samma motionärer fram förslag om en successiv sänkning av fastighetsskatten. År 2000 sänks fastighetsskatten för småhus till 1,2 % och halva markvärdet undantas vid beskattningen. Vidare föreslås att fastighetsskatten på bostäder sänks till 1,1 % år 2001 och till 1,0 % år 2002. Motsvarande yrkanden läggs fram i motion Sk772 yrkandena 2 och 3 av Kent Olsson och Inger René (m).

Kristdemokraterna föreslår i motionerna Sk325 yrkandena 15 och 16 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sk771 yrkandena 2 och 3 av Holger Gustafsson m.fl. (kd) och Sk773 yrkandena 1 och 2 av Per Landgren och Holger Gustafsson (kd) att fastighetsskatten för villor och egnahem sänks till 1,3 % år 2001 och till 1,2 % år 2002. Vidare skall endast en tredjedel av den del av markvärdet som överstiger 150 000 kr ligga till grund för beskattningen fr.o.m. år 2000. I motion Sk773 yrkande 3 begärs att förmögenhetsskatten på permanentboende begränsas till en tredjedel av taxeringsvärdet över 150 000 kr och att lägenhetsfaktorns genomslag på byggnadsvärdet begränsas till tabellnivåvärdet 5 fr.o.m. år 2000. Motionärerna föreslår vidare att förmögenhetsskatten på permanentboende avskaffas år 2002.

Centerpartiet hemställer i motion Sk324 yrkande 26 av Lennart Daléus m.fl. (c) om avslag på förslaget om tillfälligt sänkt fastighetsskatt för hyresfastigheter. Det är enligt motionärerna föga troligt att sänkningen kommer att slå igenom så att den kommer hyresgästerna till godo. De anser att det är bättre att ta ett samlat grepp om fastighetsbeskattningen än att göra tillfälliga sänkningar för de boende.

Utskottets ställningstagande

När saneringsprogrammet slutförts och Sveriges ekonomi åter befann sig i balans och med goda förutsättningar för en fortsatt tillväxt kunde det under hösten 1998 konstateras att övergången från en inflationsekonomi till en stabil ekonomi med låga inflationsförväntningar och låg ränta i många fall medfört förändringar. Boende i hyreshus hade i mindre utsträckning kunnat tillgodogöra sig räntesänkningarna, och det fanns mot den bakgrunden anledning att söka bidra till en sänkning av boendekostnaden för dessa grupper. Eftersom fastighetsbeskattningen ses över av Fastighetsbeskattningskommittén infördes en tillfällig sänkning av hyreshusens fastighetsskatt under år 1999. Det stod dock klart att en förlängning till år 2000 var aktuell om det fanns statsfinansiellt utrymme. Våren 1999 fattades också beslut om en sådan förlängning sedan det konstaterats att sänkningen haft avsedd effekt.

Utskottet har mot den angivna bakgrunden inte någon erinran mot att den tillfälliga sänkningen av hyreshusens fastighetsskatt till 1,3 % förstärks genom att skattesatsen sänks till 1,2 % vid 2001 års taxering. Utskottet har inte heller någon erinran mot att den nya skattesatsen tillämpas även i de fall då ett brutet räkenskapsår redovisas vid denna taxering.

Utskottet tillstyrker med det anförda propositionen i denna del och avstyrker motion Sk324 yrkande 26.

När det gäller förslagen om mer långtgående omläggningar av fastighetsbeskattningen finns det enligt utskottets mening anledning att avvakta de förslag som Fastighetstaxeringsutredningen och Fastighetsbeskattningskommittén kommer att lämna. Utskottet är således inte berett att tillstyrka de förslag som läggs fram i motionerna och avstyrker därför motionsyrkandena.

Fastighetsskatten i attraktiva områden

Bakgrund

Fastighetsbeskattningskommittén har i delbetänkandet Begränsad fastighetsskatt (SOU 1999:59) redovisat hur fastighetsskatten kan begränsas för när hushåll med låga inkomster är permanent bosatta i småhus med höga taxeringsvärden. Den begränsningsregel som föreslås innebär att fastighetsskatten under vissa förutsättningar begränsas så att den inte överstiger en viss andel av hushållsinkomsten. Två olika förslag läggs fram. Enligt det ena skall begränsningsregeln endast tillämpas i områden som uppfyller vissa kriterier när det gäller genomsnittligt taxeringsvärde och inkomstnivå. Enligt

det andra förslaget skall begränsningsregeln tillämpas generellt. Remisstiden för delbetänkandet gick ut den 13 september 1999.

1999/2000:SkU1y

Motionerna

Centerpartiet anför i motion Sk324 yrkande 27 av Lennart Daléus m.fl. (c) att regeringen bör få i uppdrag att återkomma med ett förslag som löser problemen för fastboende i attraktiva områden. Motionärerna avsätter i sitt budgetalternativ medel för en sådan åtgärd under år 2000.

Folkpartiet föreslår i motion Fi212 yrkande 23 delvis av Lars Leijonborg m.fl. (fp) att riksdagen hos regeringen begär ett nytt förslag om lindring av fastighetsskatten i särskilt utsatta områden med snabb värdestegring. Även dessa motionärer avsätter medel för en sådan åtgärd i sitt budgetalternativ för år 2000.

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan har Fastighetsbeskattningskommitténs delbetänkande Begränsad fastighetsskatt nyligen remissbehandlats och är nu föremål för beredning inom Regeringskansliet. Härtill kommer att såväl Fastighets-taxeringsutredningen som Fastighetsbeskattningskommittén kan väntas lägga fram förslag under år 2000. Utskottet anser att regeringens ställningstagande i frågan nu bör avvaktas och avstyrker därför motionsyrkandena.

Förmögenhetsskatten

Motionerna

Moderaterna föreslår i motionerna Sk692 yrkandena 2 och 3 av Bo Lundgren m.fl. (m) och Sk326 yrkandena 4 och 5 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att fribeloppet vid förmögenhetsbeskattnings höjs till 1,2 miljoner kronor år 2000. Samtidigt skall sambeskattningen slopas. I motion Sk316 av Catharina Hagen (m) anføres att utdelningen för många aktieägare inte räcker till för att betala både utdelningsskatt och förmögenhetsskatt på aktieinnehavet (yrkande 1) och motionären begär förslag om ändring av skattelagstiftningen så att förmögenhetsskattens konfiskatoriska effekter upphör fr.o.m. år 2000 (yrkande 2). Vidare hemställs att förmögenhetsskatten avskaffas fr.o.m. år 2000 (yrkande 3). Också i motion Sk695 yrkande 3 av Inga Berggren och Ingvar Eriksson (m) begärs förslag som innebär att förmögenhetsskatten avskaffas.

Folkpartiet hemställer i motion Sk327 yrkande 7 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) att sambeskattningen av makar slopas fr.o.m. år 2000.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening finns det inte utrymme för den typ av långtgående förändringar som föreslås i flertalet motioner. När det gäller förslagen om

slopad sambeskattnings och ändrade fribelopp är också detta förändringar som kräver en finansiering. Utskottet anser inte att denna typ av förändringar bör prioriteras men utgår ifrån att det finns utrymme för diskussion kring dessa frågor inom ramen för de pågående skattesamtalen.

Utskottet avstyrker motionsyrkandena.

Skatt på varor och tjänster

Mervärdesskatt på barnböcker

Bakgrund

I Sverige beskattas böcker och tidskrifter med normal skattesats, 25 %. EG-direktivet tillåter reducerad skattesats på bl.a. böcker och tidskrifter men Sverige har avstått från att använda denna möjlighet till differentiering (se bl.a. bet. 1996/97:SkU6 s. 29).

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i motion Sk325 yrkande 19 av Alf Svensson m.fl. (kd) att riksdagen fattar beslut om sänkt moms på barnböcker år 2000 för att särskilt främja barnlitteraturens tillgänglighet för barnen.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är det mindre lämpligt att införa regler som innebär att skattemyndigheterna behöver ta ställning till och bedöma innehållet i litterära alster som ett led i beskattningsbesluten. Behovet att främja barnlitteraturen bör därför enligt utskottets mening i första hand tillgodoses på annat sätt. Frågan om mer generella förändringar av mervärdesskatten på detta område bör dock enligt utskottets mening kunna tas upp inom ramen för skattesamtalen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandet.

Inbetalning av mervärdesskatt

Bakgrund

Sedan skattekontoreformen infördes skall företag med ett beskattningsunderlag om högst 40 miljoner kronor (exklusive gemenskapsinterna förvärv och import) inbetala mervärdesskatt den 12:e i andra månaden efter redovisningsperioden (i januari och augusti den 17:e). Företag med ett underlag över denna nivå skall inbetala mervärdesskatt den 26:e i månaden efter redovisningsperioden (i december den 27:e).

Motionerna

Folkpartiet begär i motion Sk327 yrkande 10 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) en återgång till äldre regler när det gäller inbetalning av

mervärdesskatt. Det är enligt motionärerna orimligt att företagare tvingas betala in mervärdesskatten innan de fått betalt av sina kunder.

1999/2000:SkU1y

Utskottets ställningstagande

Skattekontoreformen innebar att enhetliga regler infördes för företagarnas skatteinbetalningar. Skatter redovisades tidigare var för sig, i många fall med skilda förfallodagar och med olika regler för ansvar för betalningsöverföringen. De nya redovisnings- och betalningstidpunkterna har valts med beaktande av ett flertal olika faktorer, bl.a. och i hög grad de statsfinansiella aspekterna men också den betalningsskyldiges behov av rimlig tid att åstadkomma en korrekt redovisning och få fram nödvändiga medel. Beträffande inbetalningen av mervärdesskatt har de nya tidpunkterna inneburit en viss senareläggning i förhållande till tidigare regler. Senareläggningen har kunnat genomföras utan negativa konsekvenser för statsinkomsterna bl.a. därför att innebörden av begreppet förfallodag ändrats.

Utskottet är mot angiven bakgrund inte berett att överväga förändringar i dessa regler och avstyrker därför motionsyrkandet.

Dagstidningar

Motionerna

Moderaterna föreslår i motion Sk326 yrkandena 16 och 17 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att skatten på reklam växlas mot en höjning av mervärdesskatten på dagstidningar fr.o.m. år 2000 för att uppnå neutralitet mot tidskrifter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka förslaget och avstyrker därför motionsyrkandena.

Industrins och jordbrukets energibeskattnings

Budgetpropositionen

Regeringen avsätter i budgetpropositionen medel för en sänkning av jordbrukets energiskatter till industrins nivå under år 2000 och anför att ett förslag om en sådan förändring kommer att läggas fram i vårpropositionen. Förslaget kommer att innebära att jordbruket får tillämpa samma skattereduceringar som finns för tillverkningsindustrins förbrukning av el och bränslen för uppvärmning, dvs. ingen energiskatt kommer att tas ut och koldioxidskatten är nedsatt till hälften. Förändringarna avses träda i kraft den 1 juli 2000.

Moderaterna yrkar i motionerna MJ212 yrkandena 1 och 2 av Göte Jonsson m.fl. (m) och MJ605 yrkandena 1 och 2 av Ingvar Eriksson m.fl. (m) att jordbrukets industribeskattnings sätts i kraft redan den 1 januari 2000 och att dieselskatten för jordbruket, skogsmaskiner och arbetsredskap samtidigt sänks till 0,53 kr/liter. I motion Sk306 av Roy Hansson (m) framställs ett yrkande med samma inriktning.

Även *Kristdemokraterna* yrkar i motion Sk325 yrkande 24 av Alf Svensson m.fl. (kd) att jordbrukets industribeskattnings sätts i kraft vid årsskiftet och att skatten på jordbrukets diesel samtidigt sänks till 0,53 kr/liter.

Centerpartiet föreslår i motion Sk324 av Lennart Daléus m.fl. (c) en höjning av industrins koldioxidskatt från 50 % till 75 % av den normala nivån fr.o.m. den 1 januari 2000 (yrkande 22). Vidare föreslås en nedjustering av jordbrukets dieselskatt samt en generell nedsättning av koldioxidskatten på olja för växthusuppvärmning och grönfodertorkar (yrkande 9).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringens förslag om en nedsättning av jordbrukets energiskatt till den nivå som gäller för tillverkningsindustrin bör avvaktas och avstyrker därför yrkandena om en tidigareläggning av ikraftträdandet.

De ökade miljökraven på motordrivna fordon gör att det blir allt viktigare att inte vissa kategorier lämnas utanför. Arbetsfordonen hade tidigare av olika skäl inte kommit att omfattas av kravet på användning av miljöklassat drivmedel, och tillfälliga lösningar måste tillgripas för att komma till rätta med detta förhållande. Beslutet att även arbetsfordon skall omfattas av kravet på användning av högbeskattad miljöklassad dieselolja löste dessa problem (prop. 1994/95:203, bet. 1994/95:SkU28). Utskottet ser inte någon anledning att nu göra ett särskilt undantag för denna fordonskategori och avstyrker därför motionsyrkandena i denna del.

Utskottet är inte heller berett att tillstyrka en höjning av tillverkningsindustrins energibeskattnings eller en återgång till särskilda regler för växthusnäringens beskattning.

Med det anförda avstyrker utskottet även de övriga motionsyrkandena.

Skatteväxling

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att en skatteväxling genomförs i enlighet med de principer som aviserats i 1999 års ekonomiska vårproposition. Förslaget innebär att miljöstyrande punktskatter på energi höjs, att en mindre del används för en omläggning av jordbrukets energiskatter och att återstoden används för en reduktion av skatten vid kompetensutveckling. Sammanlagt kan härigenom över 3 miljarder kronor avsättas för kompetensutveckling under perioden 2000–2002. Något färdigt förslag till utformning av stimulansen för kompetensutveckling finns inte utan en utredning kommer

att tillsättas med uppgift att utforma en sådan stimulans. Förslaget finansieras genom att energiskatten på dieselolja höjs med 25 öre per liter, energiskatten på el med 1 öre per kWh och produktionsskatten på kärnkraftsel med 0,5 öre per kWh, allt från den 1 januari 2000.

Avsikten är vidare enligt vad regeringen anför att den särskilda skatten på kärnkraftsel skall göras om till en effektskatt. Omläggningen avses äga rum den 1 juli 2000.

Motionerna

Moderata samlingspartiet hemställer avslag på dessa förslag i motionerna Sk692 yrkandena 7–9 av Bo Lundgren m.fl. (m), Sk301 yrkande 1 av Nils Fredrik Aurelius och Leif Carlson (m), Sk303 av Anita Sidén och Jeppe Johnsson (m), Sk304 yrkande 1 av Berit Adolfsson och Inger René (m), Sk625 yrkande 4 av Ingvar Eriksson och Olle Lindström (m) och MJ306 yrkande 6 av Göte Jonsson m.fl. (m). I motion Sk302 av Elizabeth Nyström och Maud Ekendahl (m) anføres att den höjda dieselskatten leder till en ökad användning av den smutsigare diesel som används på kontinenten. I motion Sk305 av Per-Samuel Nisser och Lennart Fridén (m) hemställs att drivmedelsskatterna i stället sänks så att familjer och enskilda får råd att äga och köra bil. I motion Sk308 av Catharina Elmsäter-Svärd (m) begärs ett uttalande om att dieselskatten i stället borde sänkas för att motverka en utflaggning av svensk åkerinäring. I motion Sk309 av Ola Sundell och Stefan Hagfeldt (m) anføres att en höjning av skatten på diesel leder till ökade utsläpp, färre jobb, dyrare transporter och drabbar Norrlands inland hårdast. I motion Sk314 av Anne-Katrine Dunker (m) anføres att en höjning av dieselskatten försämrar miljön och ger den konkurrensutsatta åkerinäringen högre kostnader. I motion Sk696 yrkande 5 av Anne-Katrine Dunker och Ewa Thalén Finné (m) anføres att förslaget om höjd skatt på diesel och el ensidigt drabbar tjänsteföretagen eftersom industrin är befriad från energiskatt. I motion Sk318 yrkande 13 av Bo Lundgren m.fl. (m) begärs en sänkning av bensinskatten med 20 öre per liter. I motion N272 yrkande 5 av Karin Falkmer och Tomas Högström (m) anføres att förslaget om en höjning av kärnkraftsskatten måste avvisas för att inte försämra för svensk industri.

Kristdemokraterna avvisar i motion Sk325 yrkandena 31 och 32 av Alf Svensson m.fl. (kd) förslagen om höjd skatt på diesel och om höjd skatt på kärnkraftsel. Sådana avslagsyrkanden framställs också i motionerna N383 yrkande 6 av Inger Strömbom m.fl. (kd) och T210 yrkande 10 av Johnny Gylling m.fl. (kd). I motion Sk319 av Mikael Oscarsson (kd) anføres att en höjning av dieselskatten ökar lantbrukets kostnader.

Centerpartiet hemställer i motion Sk324 av Lennart Daléus m.fl. (c) om avslag på förslagen om höjd dieselskatt (yrkande 18) och höjd skatt på el (yrkande 21) samt om en höjning av skatten på kärnkraftsel med 1 öre per kWh (yrkande 19). Vidare yrkas att fastighetsskatten på vattenkraft återinförs (yrkande 20) och att en kväveoxidskatt införs med 10 öre per kg NO_x för pannor med en större effekt än 5 MW och med en nyttiggjord energiproduktion större än 20 GWh (yrkande 23). I motion T465 yrkande 1

av Viviann Gerdin och Sven Bergström (c) anføres att det är viktigt för åkerinäringen att dieselskatten inte höjs.

1999/2000:SkU1y

Folkpartiet avvisar i motionerna Fi212 yrkande 23 delvis av Lars Leijonborg m.fl. (fp) och Sk327 yrkande 4 av Johan Pehrson och Karin Pilsäter (fp) regeringens förslag om höjd skatt på kärnkraftsel och om höjd dieselskatt (det senare vid avslag på motionärernas förslag om sänkta arbetsgivaravgifter).

Miljöpartiet anför i motion N274 yrkande 7 av Birger Schlaug m.fl. (mp) att med en strategi för avveckling av kärnkraften som bl.a. bygger på ekonomiska styrmedel blir kostnaderna lägre för vissa stöd till åtgärder för att ställa om energisystemet.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening visar regeringens förslag om en växling mellan å ena sidan höjda energiskatter och å andra sidan en reduktion av skatten vid kompetensutveckling att det finns ett utrymme för att öka miljörelateringen av skattesystemet samtidigt som skatten på arbete sänks. Den satsning på kompetensutveckling som de höjda energiskatterna finansierar är enligt utskottets mening viktig som en långsiktig satsning för ökad kompetens och konkurrenskraft inom det svenska näringslivet.

Det är också en fördel att finansieringen har kunnat ges en utformning som stämmer med de långsiktiga miljömålen om minskade koldioxidutsläpp och en omställning till en långsiktigt hållbar energiförsörjning.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker därmed de olika avslagsyrkandena och även önskemålen om olika tillkännagivanden om de negativa effekterna i olika hänseenden. När det gäller förslagen om olika skattehöjningar utgör dessa en del i motionärernas olika budgetalternativ och avstyrks av utskottet.

Även övriga motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

Cement- och kalkindustrins energibeskattnings

Budgetpropositionen

Regeringen aviserar att den i dag övergångsvis gällande begränsningsregeln avseende energibeskattnings för kalk- och cementbranscherna m.m. kommer att förlängas ytterligare ett år och avsätter medel för detta ändamål.

Motionerna

Moderaterna hemställer i motion Sk315 av Carl Fredrik Graf m.fl. (m) att giltighetstiden för 1,2-procentsregeln för cement- och kalkindustrin förlängs till den 31 december 2000.

Regeringen har i proposition 1999/2000:9 Vissa punktskatte- och tullfrågor lagt fram det aviserade förslaget om en ettårig förlängning av cement- och kalkindustrins övergångsregler, och förslaget kommer att behandlas av utskottet inom kort.

Enligt utskottets mening bör den fortsatta beredningen av regeringens förslag avvaktas. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Fordonsskatt för tunga bussar

Bakgrund

I proposition 1997/98:56 Transportpolitik för en hållbar utveckling bedömdes att fordonsskattesystemet för tunga bussar, dvs. bussar med skattevikter över 3 500 kg, borde omarbetas för att ta hänsyn till de externa kostnaderna som busstrafiken medför. I propositionen uttalades att skattesystemet borde utformas på samma sätt som fordonsskatten för tunga lastbilar, dvs. med olika skatteklasser beroende på vikt och axelkonfiguration. En omarbetning av skattesystemet borde ske utifrån de beräkningar som gjorts av Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA). Riksdagen beslutade i enlighet med propositionen i denna del (bet. 1997/98:TU10, rskr. 1997/98:266).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att fordonsskatten för dieseldrivna tunga bussar höjs och att skatten viktdifferentieras på samma sätt som redan sker för tunga lastbilar. Det innebär att bussarna indelas i olika skatteklasser beroende på vikt och antalet axlar. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2000.

Kommuner och landsting kompenseras för den ökade fordonsskatten genom att statsbidragen ökas med 100 miljoner kronor i enlighet med det trafikpolitiska beslutet (prop. 1997/98:56, bet. 1997/98:TU10). Regeringen avser att följa utvecklingen inom kollektivtrafiken med avseende på effekterna av den föreslagna fordonsskattehöjningen.

Motionerna

Moderaterna hemställer i motion Sk321 av Lars Björkman (m) att förslaget avslås. Motionärerna anför att förslaget endast kommer att leda till högre avgifter för kollektivtrafiken och inom turistnäringen. Skattehöjningen kan enligt motionärerna försätta entreprenörer med redan ingångna avtal i en ohållbar situation.

Kristdemokraterna lägger i motion Sk325 yrkande 23 av Alf Svensson m.fl. (kd) fram ett förslag till en omläggning som innebär att ett ökat ansvar för trafikförsäkringen får finansiera en sänkning av fordonsskatten med 1 miljard kronor år 2000 och med 2,3 miljarder kronor åren 2001 och 2002.

I motion Sk317 av Hans Stenberg m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om att kompensationen till kommuner och landsting för den höjda dieselskatten bör ges direkt till trafikhuvudmännen.

1999/2000:SkU1y

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening innebär 1998-års trafikpolitiska beslut att den långväga busstrafiken släpptes fri och att fordonsskattesystemet för bussar skulle omarbetas med sikte på att nå en internalisering av busstrafikens externa effekter (prop. 1997/98:56, bet. 1997/98:TU10). Trafikbeskattningsutredningen har härefter utarbetat ett förslag efter de riktlinjer som antagits.

Enligt utskottets mening har den nu föreslagna höjningen av fordons-skatten för bussar aviserats sedan länge och innebär endast att den långväga busstrafiken får bära sin kostnader efter samma principer som gäller för övrig trafik. Som framgår kompenseras kommuner och landsting fullt ut för den inverkan som den höjda skatten kan ha på kollektivtrafiken. Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag och tillstyrker propositionen i denna del.

När det gäller utbetalningen av kompensationen till landsting och kommuner ser utskottet inte något skäl att invända mot den valda ordningen, utan förutsätter liksom regeringen att landsting och kommuner kommer att föra dessa medel vidare till trafikhuvudmännen så att den lokala och regionala kollektivtrafikens förutsättningar inte försämras. Därmed avstyrks även motion Sk317.

Utskottet avstyrker förslaget om att skjuta över en väsentlig del av ansvaret på trafikförsäkringen för att därmed möjliggöra en sänkning av fordonsskatten.

Lättnad i beskattningen av miljövänliga bilar

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att en skattelättnad kan införas i fordonsbeskattningen för alla bilar i miljöklass 1 och föreslår i anslutning härtil att den planerade skattelättnaden får ersätta den nu gällande femåriga befrielsen från fordonsskatt för bilar i den tidigare miljöklass 1 fr.o.m. den 1 januari 2000.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag och tillstyrker propositionen i denna del.

Miljöskatt på inrikesflyg

Bakgrund

Sverige tillämpade tidigare ett system med avgasskatt inom inrikes luftfart. Systemet avvecklades sedan EU funnit att det inte var förenligt med det s.k. mineraloljedirektivet.

Avgasrelaterade landningsavgifter infördes den 1 januari 1998. Systemet tillämpas för flygplan över 9 ton maximal startvikt samt vid flygplatser med fler än 300 000 passagerare eller mer än 30 000 ton frakt per år. Systemet bygger på en klassificering av flygplanens avgasutsläpp under landning och start. Uppgifter om avgasutsläpp hämtas från en särskild databank som ICAO upprättat. Utifrån därifrån erhållna värden för kolväte och kväveoxider indelas flygplansmotorerna i sju klasser (0–6) där de mest miljövänliga flygplanen hänförs till klass 6. I övriga klasser belastas landningsavgiften med ett procentuellt tillägg, från 5 % för klass 5 till 30 % för klass 0. Under år 1998 har systemet med avgasrelaterade landningsavgifter tillämpats vid nio flygplatser.

Motionerna

I motion Sk324 yrkande 24 av Lennart Daléus m.fl. (c) förelås en miljöskatt på inrikes flyg som utgår med ett belopp per passagerare och resa.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att tillstyrka att en skatt ånyo införs på den inrikes luftfarten. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Beräkning av statsbudgetens inkomster

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår att beräkningen av statsbudgetens inkomster budgetåret 2000 godkänns. Härvid beaktar regeringen dels de förslag som nu behandlats, dels ett antal aviserade förslag.

Motionerna

Moderaterna, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet begär i motionerna Fi209 yrkande 7 av Bo Lundgren m.fl. (m), Fi210 yrkande 3 av Alf Svensson m.fl. (kd), Sk325 yrkandena 1 och 22 av samma motionärer, Fi211 yrkande 3 av Lennart Daléus m.fl. (c) och Fi212 yrkande 3 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) godkännande av inkomstberäkningen i sina respektive budgetalternativ. Kristdemokraterna begär också ett tillkännagivande om att det resurstillskott på 200 miljoner kronor som dessa föreslår till skatteförvaltningen beräknas ge 600 miljoner kronor på inkomstsidan år 2000 och det dubbla därefter.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i det föregående tillstyrkt de förslag som regeringen lägger fram och tillstyrker också regeringens inkomstberäkning.

När det gäller effekterna av ett resurstillskott till skatteförvaltningen framstår ett så direkt samband som motionärerna räknar med för år 2000 inte som realistiskt. En ökning av anslaget kräver tid innan den kan ge effekt och

innebär också en omställning som i sig kan vara effektivitetssänkande. Enligt utskottets mening bör man vid jämförelser mellan de olika budgetalternativ som föreligger i ärendet inte räkna med denna typ av effekter på inkomsterna under det aktuella budgetåret.

Med det anförda avstyrker utskottet motionsyrkandena.

1999/2000:SkU1y

Lagförslagen

Finansutskottet har tidigare inhämtat Lagrådets yttrande över förslaget till lag om underlag för fastighetsskatt i vissa fall vid 2001 års taxering, och Lagrådet har föreslagit en viss omformulering av lagtexten. Utskottet tillstyrker den av Lagrådet föreslagna ändringen.

Utskottet har vid sin genomgång av övriga lagtexter funnit att det finns ett behov av lagteknisk samordning med bl.a. de lagförslag som läggs fram i proposition 1999/2000:2 Inkomstskattelagen.

UTGIFTSRAMAR

Utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd

Budgetpropositionen

Utgiftsområde 3 omfattar Riksskatteverket (RSV) och skattemyndigheterna (skatteförvaltningen) samt Tullverket. Riksdagen har för år 1999 till utgiftsområdet anvisat 5 811 miljoner kronor. Regeringen föreslår för budgetåret 2000 en ram för utgiftsområdet på 5 922 miljoner kronor. Regeringen föreslår vidare att riksdagen skall godkänna en preliminär fördelning av utgifter på utgiftsområdet på 6 021 miljoner kronor respektive 6 112 miljoner kronor för åren 2001 och 2002. Inom utgiftsramen för år 2000 beviljas Riksskatteverket 405 097 miljoner kronor, skattemyndigheterna 4 389 494 miljoner kronor och Tullverket 1 127 027 miljoner kronor.

Skatteförvaltningen skall under år 2000 fortsatt prioritera en effektivisering av verksamheten med hjälp av förbättrat IT-stöd. Det gäller bl.a. arbetet med att slutföra utvecklingen av skattekontosystemet. Skatteförvaltningen skall vidare slutföra uppbyggnaden av skattebrottsenheterna. Tullverket skall inom kontrollverksamheten fortsatt ge narkotika-kontrollen högsta prioritet. Kontroller rörande illegal införsel av alkohol och tobak skall också ges hög prioritet. Tullen skall vidare lägga stor vikt vid utvecklings- och effektiviseringsarbetet vilket omfattar bl.a. utveckling av nya arbetsmetoder, IT-utveckling, förenklingsarbete, information m.m.

Mot bakgrund av brister i skatteförvaltningens kontrollverksamhet avser regeringen att i vårpropositionen år 2000 återkomma till riksdagen med mera långsiktiga överväganden rörande resursbehovet.

Moderata samlingspartiet anför i motion Fi209 yrkandena 8 och 10 av Bo Lundgren m.fl. (m) att smugglingen av cigaretter har ökat kraftigt trots den skattesänkning som riksdagen beslutat om. Motionärerna föreslår att tullen tillförs ytterligare 50 miljoner kronor under vart och ett av åren 2000–2002. Härigenom bedöms statens intäkter öka med minst motsvarande belopp.

Kristdemokraterna framhåller i motion Fi210 yrkandena 4 och 5 av Alf Svensson m.fl. (kd) att skattekontrollen måste effektiviseras för att hålla tillbaka den svarta sektorn. Tidigare erfarenheter visar enligt motionärerna att satsningar på detta område ger minst sex gånger pengarna tillbaka. Motionärerna föreslår ett tillskott på 200 miljoner kronor. Vidare föreslås en förstärkning av Tullverkets resurser med 80 miljoner kronor för kontroll och spaning mot illegal införsel av bl.a. narkotika, vapen, alkohol och tobak. Sammantaget föreslår motionärerna att utgiftsramen höjs med 280 miljoner kronor under åren 2000–2002.

Centerpartiet anför i motion Fi211 yrkandena 11 och 12 av Lennart Daléus m.fl. (c) att rapporter från Riksrevisionsverket och Statskontoret ger en indikation om att regeringen och dess myndigheter är dåliga på att kontrollera och följa upp att anslagna medel används på avsett sätt. Motionärerna föreslår ett ”moratorium” för reala anslagsökningar till statliga verk och myndigheter för att ge rådrum för en översyn av statens kontrollfunktioner och den statliga förvaltningen. Motionärerna vill därför under åren 2000–2002 tilldela utgiftsområdet en med 61, 161 respektive 252 miljoner kronor minskad utgiftsram.

Folkpartiet föreslår i motion Fi212 yrkandena 4 och 6 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) ökade resurser till skattemyndigheterna för åtgärder som kan medverka till ökade skatteintäkter. Motionärerna anser även att tullen bör få ökade resurser för att kontrollera den illegala införseln av alkohol och narkotika. Sammantaget föreslår motionärerna att utgiftsramen höjs med 150 miljoner kronor under åren 2000–2002.

Utskottets ställningstagande

Regeringens förslag till ekonomisk ram för utgiftsområdet och oppositions- partiernas alternativa förslag framgår av följande tabell (miljoner kronor).

År	Propositio- nen	Moderata samlings- partiet	Kristdemo- kraterna	Center- partiet	Folk- partiet
2000	5 921	+ 50	+ 280	- 61	+ 150
2001	6 021	+ 50	+ 280	- 161	+ 150
2002	6 112	+ 50	+ 280	- 252	+ 150

Utskottet konstaterar att bekämpningen av smuggling, annan ekonomisk brottslighet och skattefusk är prioriterade uppgifter inom Tullverket och skatteförvaltningen. Utskottet instämmer med vad som anförs i de aktuella motionerna från Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna och Folkpartiet om vikten av att myndigheterna har tillräckliga ekonomiska resurser för att bedriva denna verksamhet på ett kraftfullt sätt. Enligt utskottets mening bör möjligheterna till effektiviseringar i verksamheterna genom bättre styrning, rationaliseringar och organisationsförändringar uttömmas innan anslagsökningar kommer i fråga. Inom både tullen och skatteförvaltningen pågår ett förändringsarbete, vars effekter på resursbehovet sannolikt ännu inte slagit igenom fullt ut. Utskottet bedömer att Tullverket bör kunna lösa uppgiften att effektivt bekämpa smuggling inom den ekonomiska ram som regeringen föreslagit. När det gäller skatteförvaltningen har utskottet i tidigare sammanhang (bet. 1998/99:SkU5y och 1998/99:SkU14) tagit fasta på signaler om att kontrollverksamheten inte har kunnat upprätthållas till följd av att besparingar och personalindragningar inte i tillräcklig omfattning har kunnat mötas med rationaliseringar och effektiviseringar. Riksdagen har därvid ställt sig bakom utskottets uppfattning om att regeringen bör göra en grundlig analys av bl.a. skatteförvaltningens långsiktiga resursbehov och kontrollverksamhetens avvägning. Utskottet vidhåller sin uppfattning om behovet av en sådan analys och noterar med tillfredsställelse att regeringen aviserat sin avsikt att återkomma i frågan i den ekonomiska vårpropositionen år 2000. I avvaktan på regeringens redovisning har utskottet inget att erinra mot förslaget till utgiftsram för utgiftsområdet.

När det gäller Centerpartiets krav på ett "moratorium" för reella anslagsökningar till statliga verk och myndigheter kan utskottet konstatera att Tullverket och skatteförvaltningen i förhållande till förra årets budget endast kompenserats för pris- och löneförändringar samt att en korrigering gjorts för en tidigare inlagd kompensation för premier för avtalsförsäkringar. Regeringens förslag till utgiftsram kan därför inte sägas innebära reellt ökade anslag inom utgiftsområdet. Centerns förslag till utgiftsram innebär en sänkning av anslagen, vilket utskottet inte kan acceptera.

Utskottet avstyrker därmed samtliga motionsyrkanden i här berörda delar och föreslår att riksdagen bör besluta i enlighet med regeringens förslag till ram för utgiftsområdet för budgetåret 2000 och i övrigt godkänna propositionens förslag till preliminär fördelning av utgifterna på utgiftsområdet för åren 2001 och 2002.

Stockholm den 26 oktober 1999

Arne Kjörnsberg

I beslutet har deltagit: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin (s), Marie Engström (v), Catharina Hagen (m), Yvonne Ruwaida (mp), Rolf Kenneryd (c), Johan Pehrson (fp), Per-Olof Svensson (s) och Desirée Pethrus Engström (kd).

1999/2000:SkU1y

Avvikande meningar

1. Skattepolitiken m.m. – m

Carl Fredrik Graf (m), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m) och Catharina Hagen (m) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Moderata samlingspartiet vill genomföra en reformpolitik som ger kreativiteten utrymme och stärker Sveriges internationella konkurrenskraft. Sverige har enorma möjligheter, om de rätta förutsättningarna ges. Att det inte är så i dag illustreras av en trots goda konjunkturer hög arbetslöshet, utflyttning av företag, brist på arbetskraft och stor segregation.

Tre huvudsakliga utmaningar skiljer dagens Sverige från ett framgångsrikt Sverige med ett gott klimat för individer och företag. För det första måste omvandlingen och förnyelsen förstärkas. För det andra måste de möjligheter som öppnas genom den digitala miljön och de snabbväxande kompetens-intensiva företagen tas till vara. För det tredje är det av yttersta vikt att genom ökad integration ta till vara de goda resurser, mänskliga och andra, som i dag går förlorade hos Sveriges nya medborgare.

En förutsättning för god välfärd är välstånd – en god ekonomisk standard. Grundstenar för välstånd är arbete, företagande och efterfrågade, högklassiga kunskaper och färdigheter. Vi menar att man skall kunna försörja sig på sin lön. Därtill skall man kunna bygga upp ett sparande.

Alla skall kunna känna den trygghet som den fulla delaktigheten i förändringen förutsätter. Varje människa måste kunna fatta självständiga beslut om sitt eget liv, slippa beroendet av det offentligas välvilja och veta att det gemensamma ansvaret fungerar när det behövs – och på ett sätt som tillgodoser de personliga behoven. I dag utgör skatt, inte boende eller mat, den största utgiften för de flesta hushåll. Det är inte rimligt. Skattesystemet får inte stjälpa människors möjligheter till försörjning. Att sänka det totala skatteuttaget är därför nödvändigt för att skattesystemet skall bli rättvist.

Moderata samlingspartiet lägger fram förslag om en lång rad skattesänkningar som syftar till att öka den enskildes möjlighet att kunna försörja sig på sina egna arbetsinkomster och ha kontroll över den egna tillvaron. Det gäller bl.a. sänkta inkomstskatter och en successiv avveckling av fastighetsskatten. Inom familjepolitiken skall hänsyn tas till försörjnings-bördan.

De konkreta förslagen för att öka den enskildes möjlighet att leva på sin lön är följande.

- Löntagarna kompenseras för uttaget av egenavgifter genom ett förvärvsavdrag vid den kommunala beskattningen. Avdraget beräknas på den pensionsgrundande inkomsten upp till taket för den allmänna pensionsavgiften, ca 295 000 kr. Avdraget uppgår till 6 % av inkomsten under år 2000, 9 % år 2001 och 12 % år 2002. Den föreslagna skattesänkningen har många fördelar. Arbetsinkomster för låg- och medelinkomsttagare beskattas lägre, vilket minskar beroendet av offentliga bidrag och subventioner. Genom att skatten på arbete sänks skapas bättre förutsättningar för en väl fungerande lönebildning och fler nya arbetstillfällen. Genom avdragets konstruktion sänks marginalskatten i alla inkomstlägen upp till taket för uttag av egenavgifter. Därmed minskas skattekilarna på arbete. Regeringens förslag om skattereduktioner avslås. Jämfört med vårt förslag medför det högre marginaleffekter.
- Grundavdraget höjs från 8 700 kr till 10 000 kr år 2000. Även pensionärerna får på detta sätt en skatteminskning. Internationellt sett börjar inkomstbeskattningen på en låg nivå i Sverige. På sikt höjs grundavdraget så att det blir lika stort för alla inkomsttagare.
- Den nya värnskatten slopas. Den är att betrakta som en extra skatt på kunskap och kompetens och bidrar kraftigt till progressiviteten i inkomstskatteskalen. Det är också anmärkningsvärt att regeringen i budgetpropositionen anför att värnskatten avskaffats, när den i själva verket endast ersatts med en lika hög och permanent skatt på 25 %.
- Kommunalskatten är särskilt tung att bära för låg- och medelinkomsttagare. Det gäller inte minst pensionärerna – särskilt när pensionsreformen genomförts. Vi gör bedömningen att ett tillgängligt utrymme för sänkt kommunalskatt, åtminstone inledningsvis, huvudsakligen bör utnyttjas för att sänka utdebiteringen. Det kan emellertid finnas anledning att till en del höja grundavdragen, särskilt för att åstadkomma skatt efter försörjningsbörda för barnfamiljerna. För att ge alla kommuner möjlighet att sänka kommunalskatten föreslår vi att staten tar över kostnader som i dag belastar den kommunala sektorn. För år 2001 finns i det moderata budgetalternativet ett utrymme för att ta över kostnader som motsvarar en sänkning av den genomsnittliga kommunalskatten med 1 kr. För år 2002 finns ett utrymme som motsvarar en ytterligare sänkning av kommunalskatten med 1 kr. Skattesänkningen fortsätter sedan genom att den kommunala verksamheten renodlas och effektiviseras.
- För att öka möjligheterna att ta arbete på större avstånd från hemmet och öka rörligheten på arbetsmarknaden sänks bensinskatten med 20 öre/l (25 öre/liter inkl. moms). Avdraget för resor till och från arbetet höjs till 16 kr/mil och får inkludera resor till barnomsorg. Det inte avdragsgilla beloppet, som främst gäller kollektivresor, sänks från 7 000 kr till 6 000 kr.
- Barnfamiljernas ekonomi stärks genom att det fr.o.m. år 2000 införs ett extra grundavdrag på 10 000 kr för varje barn vid den kommunala beskattningen. Uppkommer underskott utgår en motsvarande månadsvis kontantutbetalning.

- Hösten 1997 föreslog regeringen att arbetsskadelivränta som är samordnad med förtidspension skulle reducera det särskilda grundavdraget och förslaget bifölls av riksdagen. Vi anser att riksdagen skall besluta om en återgång så att arbetsskadelivränta som är samordnad med förtidspension inte skall reducera det särskilda grundavdraget.
- Villkoren för pensionssparande måste förbättras. Det står nu klart att för många kommer den offentliga pensionen att bli lägre än vad man tidigare räknat med. Avdragsutrymmet för pensionsförsäkringar bör återställas till ett basbelopp och premier för makes pensionsförsäkring vara avdragsgilla. Det långsiktiga och bundna sparandet skapar också goda förutsättningar för riskkapitalförsörjningen.
- Taxeringsvärdena, som ligger till grund för fastighetsskatten, har frysts på 1998 års nivå. Frysningen på småhus skall upphöra år 2001 medan hyreshusen skall taxeras om redan nästa år. Detta kommer att leda till kraftigt höjd fastighetsskatt. I vissa områden av landet har prisökningen på bostäder varit mycket kraftig. Underlaget har där ökat med 150 %. I budgetpropositionen räknar regeringen med att fastighetsskatten skall öka med 6,6 miljarder kronor per år. Moderata samlingspartiet anser att underlaget för skatteberäkningen bör frysas på dagens nivå. Följderna av en höjning blir helt oacceptabla för boende såväl i hyreshus som i småhus.
- Fastighetsskatten avvecklas successivt. Skattesatsen sänks till 1,2 %, lika för småhus och hyreshus, år 2000, till 1,1 % år 2001 och till 1 % år 2002. Underlaget för fastighetsskatten bestäms till byggnadsvärdet och halva markvärdet. Härigenom löses en del av problemen med ökningarna av de totala taxeringsvärdena i attraktiva områden. Påfrestningarna för krisårgångarna möts med sänkt fastighetsskatt i stället för en långsam avveckling av räntebidragen. Fastigheter med värdeåren 1989–1992 fasas inte in i fastighetsskatt nästa år.
- Inom reavinstbeskattningen av fastigheter är det i dag möjligt att använda en övergångsregel som lindrar skatteuttaget vid långa innehav. När denna möjlighet upphör vid årsskiftet inträder en skatteskärpning för långa innehav som är alltför stor. Regeringen bör återkomma med ett förslag till lösning, och i avvaktan härpå bör de nuvarande reglerna förlängas i två år.

Skattepolitiken har avgörande betydelse för tillväxt och företagande. Bättre förutsättningar för kreativitet och företagsamhet kan skapas bl.a. genom sänkta eller slopade skatter, ökad konkurrens, färre och enklare regler och tryggad energiförsörjning. Genom sänkta skatter skapas ett ökat utrymme för investeringar och förbättrad konkurrenskraft. Förutsättningarna för nya jobb och ökat företagande förbättras.

Våra förslag för företagande och nya jobb innebär att den bristande neutralitet i beskattning av kapitalinkomster som ligger i dubbelbeskattningen av riskkapital slopas. Vidare elimineras de särskilda spärr- och stoppregler som finns för de allra minsta företagen och som innebär att särskilt vinstrika, snabbväxande bolag får hög skatt. Även den extra beskattningen på kapitalavkastning som ligger i förmögenhetsskatten slopas.

För att öppna för en viktig del av tjänstemarknaden föreslår vi sänkt skatt för hushållsnära tjänster.

1999/2000:SkU1y

De konkreta förslagen om skattesänkningar för företagande och nya jobb är följande.

- Dubbelbeskattningen av bolagens vinstutdelningar slopas. Bristen på riskkapital framhålls av många företagare som ett hinder för expansion. Det bästa sättet att skapa en stark marknad för riskkapital är att stimulera till sparande. Dubbelbeskattningen av ett bolags vinstutdelningar innebär emellertid att riskkapital beskattas i det närmaste dubbelt så högt som riskfria placeringar. Härigenom missgynnas svenskt ägande av aktier i förhållande till utländska intressenter. I framtiden bör även skatten på realisationsvinster i aktier slopas.
- Förmögenhetsskatten är en extraskatt på kapitalavkastning och motverkar den nödvändiga kapitalbildningen. Ett mångfasetterat näringsliv under omstrukturering behöver riskkapital, och det är viktigt att så stora delar av befolkningen som möjligt deltar i kapitaluppbyggnaden. Förmögenhetsskatten är dessutom godtycklig. Ägarna av tolv av de tretton största förmögenheterna betalar inte förmögenhetsskatt för sitt aktieinnehav medan låginkomsttagare med småhus kan tvingas lämna sina hem på grund av kombinationen av fastighetsskatt och förmögenhetsskatt. I ett första steg år 2000 avskaffas sambeskattningen av förmögenhet och höjs fribeloppet till 1,2 miljoner kronor. Därefter avskaffas förmögenhetsskatten helt.
- De flesta av stoppreglerna för fåmansföretag kan avskaffas. Huvudregeln vid beskattning av utdelning till aktiv ägare i ett fåmansbolag bör vara att all utdelning från bolaget anses som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön som minst motsvarar den som en anställd person på motsvarande nivå och i samma yrke har. Särbestämmelserna för fåmansbolag när det gäller beskattning av utdelning på aktier och realisationsvinster bör också ändras på ett sådant sätt att en marknadsmässig avkastning beskattas som kapitalinkomst. Även andra förbättringar bör genomföras av bl.a. reglerna om beskattning för lön till anhörig i fåmansföretag.
- Jordbrukets energiskatt sänks till industrinivå redan den 1 januari 2000. Samtidigt sänks skatten på jordbrukets diesel till 53 öre/liter. I utredningen En livsmedelsstrategi för Sverige (SOU 1997:167) påtalades jordbrukets svåra konkurrenssituation och att denna bl.a. beror på höga produktionsskatter där dieselskatten utgör en tung del. Trots detta drabbas nu jordbruket av en kraftig höjning av denna skatt med hänvisning till miljön. Miljöskäl kan inte rimligen åberopas när det gäller dessa näringar. Ingen lant- eller skogsbrukare kör traktor eller skogsmaskiner för nöjes skull. En sänkning av dieselskatten för traktorer och arbetsredskap ger jordbruket en kraftigt förbättrad konkurrenssituation.
- Royalty beskattas som inkomst av kapital. Att som i dag ta upp royaltyinkomster som inkomst av tjänst driver uppfinningsrika innova-

törer i landsflykt i stället för att slå vakt om deras kompetens för att utveckla nya idéer i Sverige.

- Vinstandelsstiftelser ger de anställda ett ekonomiskt utbyte av ett företags framgång och vinster. Avsättningar till vinstandelsstiftelser är positiva och bidrar till ett ökat engagemang och ökad delaktighet. Den särskilda löneskatten på avsättning till vinstandelsstiftelser slopas för att stimulera till en utvidgad användning av sådana system.
- Reklamskatten skall slopas och samtidigt höjs mervärdesskatten på tidningar till 25 %, så att konkurrensneutralitet mot tidskrifter uppnås. Reklamskatten ger upphov till tillämpningsproblem och det kan ifrågasättas om den är förenlig med EG-rätten. Den är inte heller konkurrensneutral.
- Förslagen om höjda skatter på energi avstyrks. Sverige har redan en mycket hög energibeskattnings. På sikt bör de produktionsskatter som inte är kopplade till miljöbelastning tas bort. Regeringens förslag om höjd skatt på diesel avslås.
- Förslaget om höjd fordonsskatt på bussar kommer att leda till högre avgifter i kollektivtrafiken och inom turismnäringen. Redan i dag sker en utflaggning av svenska bussföretag, och skattehöjningen kan bidra till att ytterligare försämra situationen. Förslaget avstyrks.
- Tillsammans med Kristdemokraterna och Folkpartiet lägger vi i motion Sk312 fram ett förslag om en skattereduktion för hushållstjänster på 50 % för privatpersoner vid betalning av arbetskostnaden för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet. Arbetskostnaden halveras direkt vid inköp. Vår bedömning är att stimulansen för hushållstjänster på litet sikt kan ge upphov till mellan 50 000 och 100 000 nya jobb. För underhåll och reparation av egna bostäder bör motsvarande skattereduktion införas.
- Det är viktigt för cement- och kalkindustrin att den särskilda skattereduktionen får vara kvar i avvaktan på att den översyn av energibeskattningen som pågår inom Regeringskansliet slutförs. För att förbättra planeringsförutsättningarna för dessa branscher bör riksdagen redan nu fatta beslut om en förlängning.
- Ett utrymme avsätts för sänkning av skatten på områden där den internationella integrationen medför en betydande risk för urholkning av rörliga skattebaser som kapital, öl och drivmedel. Regeringen bör återkomma med en sänkning av ölskatten med motsvarande 500 miljoner kronor fr.o.m. den 1 januari 2000 för att göra den illegala ölförsäljningen och privatinförseln mindre attraktiv.

För att åstadkomma en kontinuerlig kunskaps- och kompetensutveckling under en individs samlade tid i aktivt arbetsliv behöver nya, individuella finansieringsmöjligheter skapas. Vi förordar införande av individuella kompetens/utbildningskonton, där den enskilde och dennes arbetsgivare kan avsätta resurser för återkommande kunskapsförsörjning som får användas när helst det passar arbetstagaren och arbetsgivaren. Förslaget är ett av många som behövs för en friare och rörligare arbetsmarknad.

Fiskarna från Sverige, Norge och Danmark bedriver till stor del sitt fiske på samma vatten under likartade förhållanden och med samma omkostnader. Försäljningen sker ofta på samma marknad. Det är nödvändigt att våra svenska yrkesfiskare inte missgynnas genom lagstiftningen i vårt land, utan har möjlighet att konkurrera på lika villkor. I annat fall riskeras att våra yrkesfiskare slås ut. En av de faktorer som påverkar konkurrenskraften är skattelagstiftningen. I Danmark finns ett särskilt skatteavdrag för yrkesfiskare. Även Norge har särskilda avdrag för fiskare. Ett fiske på lika villkor som i våra konkurrentländer förbättrar förutsättningarna för våra fiskelägen att överleva och vara levande även under vinterhalvåret.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Moderata samlingspartiets förslag.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Sk301 yrkande 1, Sk302, Sk303, Sk304 yrkande 1, Sk305, Sk309, Sk312, Sk314, Sk315, Sk316 yrkandena 1 och 2, Sk318 yrkandena 1–4 och 6–16, Sk321, Sk322, Sk325 yrkande 21, Sk326 yrkandena 1–5, 9, 11, 16 och 17, Sk625 yrkande 4, Sk692 yrkandena 1–3, 5 och 7–9, Sk695 yrkande 3, Sk696 yrkande 5, Sk709, Sk772 yrkandena 2 och 3, Sk826 yrkandena 1 och 3, Sf306 yrkande 8, MJ212 yrkandena 1 och 2, MJ306 yrkandena 6 och 7, MJ605 yrkandena 1 och 2, N272 yrkandena 3 och 5, A805 yrkande 4 och Bo206 yrkande 7.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi209 yrkande 7.

Skatteförvaltning och uppbörd

När det gäller utgiftsramen för Tullverket och skatteförvaltningen under åren 2000–2002 vill Moderata samlingspartiet öka ramen i förhållande till budgetpropositionen med 50 miljoner kronor vart och ett av åren. Medlen vill vi att tullen skall använda för att bekämpa den ökande cigarettsmugglingen. Trots skattesänkningen på cigaretter har smugglingen en betydande omfattning. Vi bedömer att denna satsning ökar intäkterna till statskassan med minst motsvarande belopp. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi209 yrkandena 8 och 10 i här berörda delar.

2. Skattepolitiken m.m. – kd

Desirée Pethrus Engström (kd) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Kristdemokratisk ekonomisk politik tar sin utgångspunkt i en social och ekologisk marknadsekonomi och eftersträvar utveckling och stabilitet i samhällsekonomin. Marknadsekonomin är i sig inte tillräcklig för att skapa det goda samhället. Den måste bygga på förvaltarskapstanken, som betonar människans personliga och kollektiva ansvar för sig själv, sina medmänniskor, efterkommande generationer, samt för den fysiska livsmiljön. Marknadsekonomin måste styras av ett ekologiskt ansvarstagande, och det är nödvändigt att utveckla system såväl inom ett land som mellan länder för att

åstadkomma resursöverföringar för en jämnare inkomstfördelning. Skattepolitiken är ett viktigt instrument för detta.

En målsättning för kristdemokratisk ekonomisk politik är att skapa förutsättningar för nya jobb och en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling. Skatternas omfattning och utformning måste stödja en sådan utveckling. En ökad sysselsättning är en förutsättning för att minska det resursslöseri som den alltför höga arbetslösheten innebär. Därmed skapas ökade möjligheter att förstärka välfärden, vård, social omsorg, och att åstadkomma en rättvis fördelning.

Dagens inkomstskatter drabbar låg- och medelinkomsttagare mest. Den mest kännbara skatten i dag är kommunalskatten som drabbar alla inkomsttagare lika oavsett inkomstnivå. Därtill kommer den statliga skatten på 20 % för alla som har en beskattningsbar inkomst över 232 600 kr/år och med 25 % för dem som tjänar över ca 32 500 kr/månad.

Kristdemokraterna vill långsiktigt arbeta för lägre inkomstskatter så att alla kan leva på sin egen lön. En sådan modell är samhällsekonomiskt sund därför att medborgarna då söker sig till arbetsmarknaden för att öka sina inkomster och inte till en offentlig ”bidragsmarknad”. En sådan samhällsekonomisk utveckling skulle ge oss mycket större möjligheter att ekonomiskt stödja de medborgare som av olika skäl inte har tillgång till arbete och förvärvsinkomst. I samband med en skatteväxling där en del av skatterna på arbete växlas mot vissa skatter på energi, miljöfarliga utsläpp och ändliga naturresurser kan successivt krympande miljöskattebaser på ett naturligt sätt bidra till en sänkning av skattetrycket.

Inkomstskatten skall som ett första steg följa skattereformens mål om enkelhet och en maximal marginalskatt på 50 %. Det innebär att den statliga inkomstskatten skall vara maximalt 20 %. Regeringens nya värnskatt skall därmed avvecklas. Kristdemokraterna vill prioritera en rejäl höjning av grundavdraget, så att osunt bidragsberoende kan brytas och fler kan leva på sin lön. De konkreta förslagen för sänkt skatt på arbete är följande.

- Ett kraftigt höjt grundavdrag införs vid den kommunala beskattningen. Grundavdraget höjs från 8 700 kr till 18 300 kr redan år 2000 och höjningen ersätter regeringens förslag om skattereduktioner. Grundavdragshöjningen omfattar även skattepliktiga transfereringar och gäller för pensionärer i de fall där deras särskilda grundavdrag understiger det föreslagna grundavdraget. Skattesänkningen uppgår till ca 17 miljarder kronor. Från år 2002 tillkommer en skattereduktion för inkomst av lönearbete på 2,4 % av löneinkomster upp till 8,06 prisbasbelopp. Detta reducerar marginalskatterna för alla och stärker samtidigt arbetslinjen. Skattereduktionen beräknas utifrån den kommunalt taxerade inkomsten.
- Den nya värnskatten på 25 % avskaffas. Skattesystemet måste ge incitament till arbete. Principen om lika lön för lika arbete får inte innebära lika inkomst oavsett om man utbildar sig eller ej. Regeringens aviserade förslag om sänkt skatt för utländska nyckelpersoner visar endast på behovet av en sänkning av marginalskatten och kommer att avisas av Kristdemokraterna.

- Gränsen för avdrag för bl.a. kollektiva resor sänks från 7 000 kr till 6 000 kr. Den högre gränsen missgynnar kollektivresenärer och dem som har relativt korta resor med egen bil till arbetet.
- Systemet med statlig fastighetsskatt bör avvecklas på sikt. I stället bör kommunerna ges möjlighet att ta ut en avgift för täckande av kostnader för gatuunderhåll, brandförsvar och annan kommunal service kopplad till fastigheten. Som ett första steg godtar vi regeringens sänkning av fastighetsskatten för hyreshus från 1,3 % till 1,2 % år 2000. Utöver det föreslår vi att skatten på villor/egna hem sänks till 1,3 % år 2001 och till 1,2 % år 2002.
- För att lindra den orimligt höga fastighetsbeskattningen i vissa storstadsområden samt i attraktivt kustnära boende anslår vi 100 miljoner kronor för år 2000 och 420 miljoner kronor för år 2001 samt 510 miljoner kronor för år 2002. Fastighetsskatten skall enbart beräknas på en tredjedel av markvärdet ovanför ett taxeringsvärde på 150 000 kr.
- En avdragsrätt för individuella utbildningskonton införs fr.o.m. år 2000. Ökad personlig kompetens är helt avgörande för att Sverige skall kunna hävda sig på världsmarknaden med höga löner. Skattelagstiftningen bör ge möjlighet att med avdragsrätt sätta in medel på ett för arbetsgivaren och den enskilde gemensamt utbildningskonto.
- De skattemässiga fördelarna för hushållen att spara förbättras genom att avdragsrätten för pensionssparande höjs från ett halvt till ett helt basbelopp.
- Momsen på barnböcker sänks till 6 % redan år 2000, och år 2002 sänks momsen på samtliga böcker till samma nivå.
- Tjänstesektorn ges helt nya möjligheter att växa genom en 50-procentig skattereduktion för de privata hushållens köp av tjänster i det egna hemmet. Förslaget kan beskrivas som att det av Socialdemokraterna nyligen avvecklade ROT-systemet i stället permanentas och utvidgas rejält, så att det vita priset halveras direkt vid köpet. Tjänster för upp till 50 000 kr per år kan köpas med en 50-procentig skattereduktion, som då alltså uppgår till maximalt 25 000 kr per hushåll och år. Ett kompletterande förslag gäller en utveckling av formerna för hemservice som löneförmån.
- Innovationsklimatet måste förbättras. Sverige har en onormalt stor export av patent och uppfinningar som i stället exploateras i andra länder. Kristdemokraterna vill stimulera en ökad exploatering och produktion av patent och uppfinningar i Sverige och föreslår därför att royaltyinkomster befrias från skatt de två första åren för att därefter beskattas som inkomst av kapital.

Det är av största vikt att Sverige får ett mer småföretagarvänligt klimat än hittills, inte minst för att en så stor del av vår befolkning har sin huvudsakliga inkomst från små och medelstora företag. Det är också dessa mindre företag som har störst möjlighet att expandera genom nyanställningar. Större företag ökar främst sin produktivitet genom ökad automatisering.

Kristdemokraternas politik för ett bättre företagarklimat innebär bl.a. följande.

- Arbetsgivaravgifterna sänks med 10 procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kr per år från år 2001. För egenföretagare utökas den nedsättningsberättigade lönesumman till 250 000 kr per år. Förslaget gäller alla företag (arbetsgivare), men gynnar främst småföretagen. De mindre företag som i dag tvekar om de skall våga nyanställa får med detta förslag klart förbättrade möjligheter att våga satsa på utveckling och nyanställningar.
- Ett riskkapitalavdrag införs under år 2001. Personer som köper nyemitterade aktier i onoterade bolag har möjlighet till riskkapitalavdrag med upp till 100 000 kr. Avdragsrätten skall ses som en kompensation för den större risk som det innebär att köpa aktier i små, onoterade företag.
- Dubbelbeskattningen av avkastning på aktier avvecklas helt. Avvecklingen sker i två steg med en sänkning av skattenivån till 15 % år 2000 och till 0 % år 2001. Bolagsskatten höjs till 30 % som delfinansiering av detta förslag och förslaget om slopad förmögenhetsskatt.
- Förmögenhetsbeskattningen som tidigare kunnat motiveras av fördelningspolitiska skäl får i dag helt andra effekter än de tänkta. I dag är sjutton av Sveriges arton aktiemiljardärer befriade från förmögenhetsskatt på sitt aktieinnehav. De som inte har de stora resurserna får stanna kvar och finna sig i att betala skatten. Utformningen av dagens förmögenhetsskatt är orimlig också i andra avseenden. För den händelse att ett gift par tillsammans har en förmögenhet som överstiger 900 000 kr skall förmögenhetsskatt betalas. Om ett sammanboende par har motsvarande förmögenhet skall de däremot inte sambeskattas. Kristdemokraterna har kommit fram till slutsatsen att förmögenhetsskatten skall fasas ut ur det svenska skattesystemet. Därför föreslår vi att skatten sänks till 0,5 % år 2001 och att skatten därefter avskaffas. Vi förutsätter att regeringen samtidigt avvecklar den orättvisa sambeskattningen för gifta par och sammanboende med barn.
- Den särskilda löneskatten på vinstandelar för anställda avskaffas, vilket kommer att förbättra möjligheterna till en sund lönebildning.
- Samtliga personskadekostnader i samband med trafikolyckor förs över till trafikförsäkringen, och detta gör att fordonsskatten kan sänkas med 1 miljard kronor år 2000 och med 2,3 miljarder kronor åren 2001 och 2002.
- Skatten på jordbrukets diesel sänks till 53 öre/liter och regeringens förslag om industribeskattning av eldningsolja och el inom jordbruket får träda i kraft redan den 1 januari 2000. Skattehöjningen på diesel med 25 öre/liter avstyrks i avvaktan på långsiktiga åtgärder för åkerinäringens konkurrensneutralitet. Även skattehöjningen på kärnkraftsel avstyrks. Båda dessa skatter är konkurrenssnedvridande och bör i stället drivas på Europainivå för att därmed vara konkurrensneutrala för näringslivet och sysselsättningen.
- Ett yrkesfiskaravdrag och ett fiskekonto införs. Det svenska fisket verkar på en internationell marknad, där fiskefartygen lägger till och säljer fisk i ett flertal länder, med påföljd att konkurrensen blir hård. Det

Kristdemokraternas alternativa familjepolitik innehåller en avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader på maximalt 10 % av prisbasbeloppet per månad (3 660 kr/månad) från den 1 juli 2000 för alla barn mellan 1 och 3 år.

Det aviserade förslaget om återköp av egna aktier för de större börsbolagen avvisas. Förslaget skulle på ett allvarligt sätt rubba balansen mellan ägare och styrelse och kunna öppna för styrelserna att påverka aktievärdet på ett otillbörligt sätt.

Som anförs i motion Sk313 kommer reavinstbeskattningen av fastigheter att förändras vid årsskiftet då nuvarande övergångsregler löper ut, och beskattningen blir då ännu mer rättsosäker och godtycklig, särskilt vid långa innehav. Reavinstbeskattningen vid avyttring av fastigheter måste snarast bli föremål för en grundlig översyn.

Skatteväxling innebär sänkta skatter på arbete och höjda skatter på miljöfarliga utsläpp och ändliga resurser. Det är viktigt att konstatera att de totala skatterna har höjts med netto 70 miljarder kronor sedan valet 1994 och att de miljörelaterade skatterna höjts med 10 miljarder kronor utan att motsvarande skatter på arbete sänkts. Därmed har utrymmet för skatteväxling avsevärt begränsats av den socialdemokratiska regeringen. Det finns dock anledning att gå vidare, inte minst med anledning av att utvecklingen i omvärlden kan vidga detta utrymme. Detta arbete måste drivas internationellt och i synnerhet inom EU för att slå vakt om konkurrensneutraliteten mellan företag och länder. För svenskt vidkommande inte minst därför att produktion utomlands ofta drivs med miljökrav som är lägre än i Sverige.

Vi godtar regeringens förslag om en konsumtionsskatteökning på el, men genomför till skillnad från regeringen en grön skatteväxling där resurserna används till ett kraftigt höjt grundavdrag för arbetsinkomster.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Kristdemokraternas förslag.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Sk312, Sk313, Sk319, Sk320, Sk325 yrkandena 2, 5, 6, 9, 11–16, 19, 21, 23, 24, 26–34 och 36, Sk771 yrkandena 2 och 3, Sk773 yrkandena 1–3, T210 yrkande 10 och N383 yrkande 6.

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motionerna Fi210 yrkande 3 och Sk325 yrkande 1. Som anförs i motion Sk325 yrkande 22 beräknar vi att den avsättning om ytterligare 200 miljoner kronor till skattekontroll som vi föreslår ger minst 600 miljoner kronor i ökade inkomster under år 2000 och det dubbla på längre sikt.

Skatteförvaltning och uppbörd

Utgiftsområde 3 som omfattar anslagen till skatteförvaltningen och Tullverket skall enligt Kristdemokraternas budgetalternativ tilldelas en utgiftsram för åren 2000–2002 som vart och ett av åren är 280 miljoner kronor högre än enligt budgetpropositionen. Med stöd av ett flertal studier anser vi att den svarta ekonomin har fått en skadlig omfattning i Sverige.

Detta snedvrider konkurrensen mellan företag och urholkar affärsmoralen. För att motverka denna utveckling vill vi att skattemyndigheterna skall få ökade resurser för att effektivisera skattekontrollen. Anslaget till skatteförvaltningen ökas i vårt budgetalternativ med 200 miljoner kronor i förhållande till budgetpropositionen. Dokumenterad erfarenhet visar att satsningar på detta område ger minst sex gånger pengarna tillbaka till statskassan. Kristdemokraterna vill också öka anslaget till tullen med 80 miljoner kronor i förhållande till budgetpropositionen. Medlen skall förstärka tullens möjligheter att bekämpa smuggling och annan ekonomisk brottslighet. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi210 yrkandena 4 och 5 i här berörda delar.

3. Skattepolitiken m.m. – c

Rolf Kenneryd (c) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Centerpartiet för en politik för ett decentraliserat och ekologiskt samhälle med en stark ekonomi och har aktivt medverkat till att den svenska ekonomin nu är stark. Vi går nu vidare med skattesänkningar och reformer på arbetsmarknaden för att öka sysselsättningen och stärka välfärden. Med rätt ekonomisk politik är förutsättningarna för en stark, självständig ekonomi goda. Centerpartiet har en långsiktig målsättning att sänka skattetrycket i takt med vad ekonomin medger. Vi prioriterar sänkt inkomstskatt för låg- och medelinkomsttagare samt sänkt skatt på företagande och boende. Centerpartiets skatteprofil innebär ökad tillväxt, bättre miljö och socialt ansvar.

Skatterna skall finansiera de offentliga utgifterna samt åstadkomma en rättvis fördelning av resurserna. Genom att fördela bördorna så att de som orkar bäst bär mer än de svaga, dvs. skatt efter bärkraft, kan alla medborgare få social välfärd. Sverige har ett jämförelsevis mycket högt skattetryck. Centerpartiet anser det nödvändigt att sänka skattetrycket. Sänkningen måste ske på ett sådant sätt att de offentliga finanserna förmår garantera vår gemensamma välfärd.

Våra förslag för att gynna arbete och kunskap är följande.

- Grundavdraget höjs kraftigt för människor med vanliga inkomster. Höjningen konstrueras så att grundavdraget trappas upp till en viss nivå och därefter trappas ner så att just låg- och medelinkomsttagare får störst del av den sänkta inkomstskatten. 10,5 miljarder avsätts för en sådan inkomstskattesänkning under år 2000. Det höjda grundavdraget ersätter regeringens förslag om en skattereduktion med 25 % av den allmänna pensionsavgiften. Regeringens förslag har en dålig fördelningspolitisk profil eftersom det är människor med höga inkomster som får den största skattesänkningen räknat i kronor. Tekniken innebär också att studenter och pensionärer inte får del av skattesänkningen.

Centerpartiets linje med att sänka inkomstskatten genom höjt grundavdrag innebär att alla, även studenter och pensionärer, får sänkt skatt. Om inkomstskatten sänks genom att grundavdraget höjs behövs inte heller någon kompenserande höjning av skiktgränserna för statlig inkomstskatt. Kommuner och landsting kompenseras för minskningen av den beskattningsbara inkomsten i enlighet med finansieringsprincipen.

- Centerpartiet anser inte att en ytterligare uppjustering av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig skatt bör prioriteras. Särskilt inte då stora grupper som studenter och pensionärer ställs utanför regeringens föreslagna inkomstskattesänkning. Riksdagen bör avslå den föreslagna höjningen av den nedre skiktgränsen för uttag av statlig skatt.
- För år 1999 finns en särskild skattereduktion som utgår till personer med pensionsgrundande inkomst. Reduktionsbeloppet uppgår till 1 320 kr för inkomster upp till 135 000 kr och trappas därefter av. För de människor med små eller medelstora inkomster som får del av den särskilda skattereduktionen är en varaktig lösning för sänkta inkomstskatter genom höjt grundavdrag bättre. Riksdagen bör avslå förslaget om en förlängning av den särskilda skattereduktionen.

Företagsklimatet i Sverige behöver bli bättre. Skatter och avgifter på arbete måste sänkas för att ge människor chansen att utveckla sina idéer i företag, något som skapar fler jobb. Det bör ske genom att en skatteväxling genomförs, med sänkta skatter på arbetskraft och höjda skatter på miljöskadliga verksamheter. Det ger förutsättningar för ökad sysselsättning generellt sett, vilket i synnerhet är gynnsamt för tjänstesektorn med en hög andel arbetskraftskostnader.

Arbetsgivaravgifterna har genom Centerpartiets enträgna arbete reducerats med 5 procentenheter upp till en årlig lönesumma om 850 000 kr. För egenföretagare är lönesummegränsen 180 000 kr. Vi förordar en fortsättning av sänkta arbetsgivaravgifter enligt samma modell.

- Arbetsgivaravgifterna sänks stegvis. För år 2000 föreslås att lönesummegränsen höjs till två miljoner kronor för arbetsgivare och till 300 000 kr för egenföretagare. År 2001 utökas reduktionen med 1 procentenhet för att år 2002 utökas med 2 procentenheter till totalt 8 procentenheter. Procentenhetsreduktionen föreslås omfatta även egenföretagarnas egenavgifter. För att även företag som har stora säsongsvariationer skall kunna tillgodoräkna sig arbetsgivaravgiftssänkningen bör lönesumman beräknas för hela året. Vidare bör jord- och skogsbruk, trädgårdsskötsel, jakt, fiske och annan personlig service åter berättiga till reducerade socialavgifter i Norrlands inland.
- Svenskt jordbruk och svensk livsmedelsindustri är en sektor med stora framtidsmöjligheter och det är förvånande att regeringen inte förmår jämställa jordbrukets el- och eldningsolja beskattning med industrins förrän den 1 juli 2000. Centerpartiet lägger fram förslag som innebär en kraftig satsning på en ökad konkurrenskraft för jordbruket redan den 1 januari 2000. Medel avsätts som skall användas för en nedjustering av dieselskatten eller annan kompensation för den i jämförelse med

konkurrentländerna högre skatten på diesel. För en fortsatt utveckling av svensk trädgårdsnäring föreslås vidare en generell nedsättning av koldioxidskatten på olja för växthusuppvärmning och grönfodertorkar. Tillsamman med andra förslag tillförs jordbruket och trädgårdsnäringen knappt 1,2 miljarder kronor per år för att förstärka den internationella konkurrenskraften.

- Ett RUT-avdrag som sänker skatten på hushållsnära tjänster införs omgående. Ett sådant avdrag gör det möjligt för fler människor med vanliga inkomster att nyttja hushållstjänster och ökar valfriheten för hushållen. Det kan gälla barnfamiljer och äldre eller fysiskt svaga personer. Nya småföretag kan växa fram i syfte att svara på efterfrågan av tjänsterna och därmed skapas åtskilliga arbetstillfällen. Beräkningar visar att förslaget på sikt kan ge ca 20 000 jobb. Den ”svarta” sektor som finns inom detta område i dag kan övergå i en ”vit” sektor. En skattereduktion för vissa servicetjänster får inte medföra att befintliga företag inom servicesektorn konkurreras ut. Därför måste definitionen av hushållsnära tjänster vara tydlig och avgränsad. Begreppet hushållstjänster omfattar tjänster som utförs i hemmet som tvätt, städning, omsorg och trädgårdsskötsel. Avdraget införs den 1 juli 2000.
- Det svenska yrkesfisket har ett ogynnsamt konkurrensläge gentemot viktiga konkurrentländer i vårt närområde, såsom Norge och Danmark. De licensierade yrkesfiskarna i Sverige måste få ett skatteavdrag, vars utformning bör göras efter dansk modell, eftersom denna har godkänts av EG-kommissionen. Riksdagen har tidigare enhälligt beställt ett förslag om yrkesfiskeavdrag och bör återkomma till riksdagen med ett förslag om yrkesfiskeavdrag i likhet med det som finns i Danmark.
- Höjd dieselskatt innebär att betydelsefulla näringar som åkerier, rederier och jordbruk får sämre möjligheter att konkurrera på lika villkor som sina europeiska konkurrenter. Centerpartiet säger ett absolut nej till en höjning av dieselskatten, så länge det inte finns alternativa bränslen att tillgå i tillräcklig mängd och till konkurrenskraftiga priser.
- Den särskilda löneskatten på avsättningar till anställdas vinstandelsstiftelser avskaffas. Vinstandelsstiftelser är något positivt som har goda förutsättningar att bidra till ökat engagemang och ökad delaktighet för de anställda. Genom att en del av företagets vinster går direkt till de anställda skapas en uppmuntrande atmosfär. Dynamik och effektivitet stimuleras. Det är beklagligt att den politiska vänstern inte värdesätter den stora betydelse som det personliga engagemanget spelar för företagande och tillväxt.
- Regeringens förslag om att den statliga skatt om 200 kr som utgår på förvärvsinkomst ska tillfalla kommunerna år 2001 avvisas eftersom kommunerna bör tillföras medel på annat sätt.
- Även höjningen av energiskatten på el avstyrks eftersom den kommer att märkas direkt i elkonsumenternas plånböcker.

Alla människor behöver bra bostäder till rimliga kostnader. Valfrihet och mångfald i boendet är grundpelare i bostadspolitiken och en del av välfärdspolitiken. Människor skall fritt kunna välja bostad och bostadsort.

Boendet är inte bara just bostaden utan även känslan av trygghet att ha ett hem. Att äga sitt hem har ett värde i sig. Centerpartiet arbetar för en ökad neutralitet mellan boendeformerna och långsiktigt lägre boendekostnader. Centerpartiet konstaterar att fastighetsskatten träffar människor oavsett bärkraft. Därför ska fastighetsskatten successivt sänkas.

- Centerpartiet biträder inte den sänkning av fastighetsskatten på hyreshus som regeringen föreslår. Det är föga troligt att sänkningen kommer att slå igenom så att den kommer hyresgästerna till godo. Det är bättre att ta ett samlat grepp på hela fastighetsbeskattningen än att göra en tillfällig sänkning som vid fullt genomslag motsvarar två kvällstidningar i månaden för den boende.
- För att lösa problemen för fastboende i attraktiva skärgårds- och andra fritidshustäta områden bör regeringen samla sig till ett förslag som tar sikte på att lösa frågan inom ramen för taxeringsförfarandet. Förslaget bör utformas så att det får retroaktiv verkan även för 1999.

Centerpartiet arbetar för att långsiktigt öka miljörelateringen i skattesystemet. Verksamheter som påverkar miljön skall inte vältra över miljö- och hälsorelaterade kostnader på samhället. Principen om att förorenaren betalar skall gälla. Med en skattepolitik som stöd för miljö- och energipolitiken kan Sverige genomgå en strukturomvandling som leder till ett modernt land med avancerad teknik som svarar upp mot miljöns krav.

Centerpartiet är pådrivande i arbetet för omställningen till ett ekologiskt hållbart energisystem. Utvecklandet av alternativa energikällor samt effektivare användande av energi bör stimuleras. Bruk av energi från ekologiskt hållbara energikällor måste främjas framför ändliga energikällor.

- Sverige har mycket låga priser på elenergi. Centerpartiet föreslår att den fastighetsskatt på äldre vattenkraft som avskaffades 1998 återinförs. Motivet till sänkningen var att den gynnade den elintensiva industrin, men det saknas belägg för att så skulle vara fallet.
- Kärnkraften orsakar kostnader historiskt, i nutid och i framtid. Som ett led i påskyndandet av energiomställningen bör produktionen beskattas i högre mån. Vi föreslår en höjning av produktionsskatten på el från kärnkraft med 1 öre per kWh för år 2000.
- Kväveoxidutsläppen har stadigt ökat. De ger en negativ miljöpåverkan och bör därför motarbetas. Delmålet för sänkning av kväveoxid är alltför lågt satta och Centerpartiet anser att delmålen bör uppnå en 40-procentig minskning till år 2005. Ett led i denna målsättning är att öka avgifterna för utsläppen av kväveoxid. En kväveoxidskatt bör tas ut med 10 kr per kg NO_x för pannor med en större effekt än 5 MW och med en nyttiggjord energiproduktion större än 20 GWh.
- Nedsättningen vid industrins energibesättning skall vara 25 % i stället för 50 %. Med den förändringen beräknas inkomsterna öka med 0,9 miljarder kronor. I den föreslagna nedsättningen ingår även fortsättningsvis skattelättnader för energiintensiv verksamhet.
- Flygtrafiken orsakar stora utsläpp i luften och bör därmed stå för en del av miljökostnaderna. Vi föreslår att en miljöskatt på flyg införs med ett

belopp per passagerare och resa, vilket innebär att de största flygplanen med flest resenärer får bära de största kostnaderna. Detta är fullt rimligt med tanke på att flygplatserna har dimensionerats för dessa plan.

Reavinstbeskattningen av fastigheter kommer att ge upphov till problem för både enskilda och myndigheter när de nuvarande övergångsreglerna löper ut vid utgången av år 1999. Mot bakgrund av de svårigheter som detta kan medföra vid generationsskiftet av bostäder och familjeföretag föreslår vi att undantagsregeln förlängs med två år. Därutöver föreslår vi att en utredning tillsätts för att se över och lägga förslag till hur reavinstbeskattningen skall utformas från och med år 2001. Dessa förslag får budgetmässiga effekter först år 2001.

För dem som är inne på arbetsmarknaden spelar kompetensutveckling en allt viktigare roll. Centerpartiet förordar att individuella kompetenskonton införs, dit arbetstagare och arbetsgivare får göra skattesubventionerade insättningar. Även om parterna var för sig kan disponera ”sin” del för kompetensutveckling, ligger det i systemet att båda tjänar på att träffa överenskommelser om hur medlen skall användas.

Förmögenhetsskatten bör successivt fasas ut ur det svenska skattesystemet. Den tas i många fall ut i form av en extra skatt på fastigheter, som har ett högt taxeringsvärde och låga in-teckningsskulder. Den internationella rörligheten för kapitalet har ökat och därför har det varit nödvändigt att befria huvudägare i aktiebolag från förmögenhetsskatt med hänvisning till att deras kapital är låst i deras stora företag, som fyller en viktig funktion för svenskt näringsliv och svensk arbetsmarknad. En situation där verkligt förmögna människor befrias från förmögenhetsskatt och mindre förmögna människor belastas med förmögenhetsskatt, är naturligtvis inte acceptabelt ur rättvisesynpunkt. Utfrysningen bör ske stegvis med slopad sambeskattningsomfattning som första steg.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Centerpartiets förslag i partimotionerna Fi211 och Sk324.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Sk323, Sk324 yrkandena 1–5, 9–12, 16–24, 26 och 27 samt T465 yrkande 1. Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi211 yrkande 3.

Skatteförvaltning och uppbörd

Rapporter från Riksrevisionsverket och Statskontoret ger en indikation om att regeringen och dess myndigheter är dåliga på att kontrollera och följa upp att anslagna medel används på avsett sätt. Centerpartiet föreslår ett moratorium för reala anslagsökningar till statliga verk och myndigheter för att ge rådrum för en översyn av statens kontrollfunktioner och den statliga förvaltningen. I Centerns budgetalternativ för åren 2000–2002 tilldelas utgiftsområde 3 en utgiftsram som är 61, 161 respektive 252 miljoner kronor lägre än budgetpropositionens. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi211 yrkandena 11 och 12 i här berörda delar.

Johan Pehrson (fp) anför:

Skatteförslagen och inkomstberäkningen

Folkpartiet föreslår en skattereform med inriktning på sänkt skatt på arbete och risksparande. Vi föreslår att de grundläggande principerna för 1990–91 års skattereform återupprättas, nämligen ”hälften kvar” och att de allra flesta bara ska betala kommunalskatt. Vi koncentrerar skatteförändringarna på de för tillväxt och jobb mest skadliga inslagen, nämligen marginalskatteerna. Genom avskaffad värnskatt, höjd brytpunkt för statlig skatt och borttagande av den s.k. LO-puckeln, vill vi uppnå den grundläggande principen – att de flesta bara skall betala 30 % i skatt, och att de med höga inkomster ska betala 50 %. Genom att staten på sikt tar över en del kommunala kostnader kan kommunalskatten sänkas.

Marginal effekterna minskas såväl genom inkomstskattesänkningar som genom växling av inkomstprövat bostadsbidrag mot generellt barnstöd. För att betona att barnstödet skall innebära att det i beskattningen tas hänsyn till den extra försörjningsbörda som föräldrar har, vill vi att en kommande utökning av barnstödet sker i form av skattereduktion.

Det är nödvändigt att lätta på skattetrycket, särskilt för låg- och medelinkomsttagare. En generell höjning av grundavdraget medför stora negativa effekter på statsfinanserna samtidigt som effekten för låg- och medelinkomsttagare är begränsad. Om höjningen i stället riktas till låg- och medelinkomsttagare uppträder i stället marginalsatser som drabbar medelinkomsttagarna. Vårt val har blivit en generell skattesänkning för alla i form av en allmän skattereduktion om 3 000 kr per person och år. Om reduktionen införs slipper ca 37 000 hushåll socialbidrag. Av dessa är drygt 16 000 hushåll utan barn och över 20 000 hushåll med barn. Antalet berörda personer skulle uppgå till uppemot 100 000, varav nästan hälften är barn. De som kommer ut ur socialbidragsberoende får också kraftigt minskade marginaleffekter eftersom marginaleffekten för socialbidragstagaren är 100 %.

Gränsen för uttaget av statlig inkomstskatt höjs i två steg. Först återställs den till den nivå där 15 % betalar statlig skatt. Därefter tas ytterligare ett steg till den nivå där den allmänna pensionsavgiften upphör. Brytpunkten höjs upp till gränsen för egenavgifterna för att undvika att, som sker i dag, personer som betalar både statlig skatt och egenavgifter får marginaleffekter om ca 55 %.

Den s.k. LO-puckeln bör avskaffas. I inkomstlagen mellan ca 150 000 och 200 000 kr finns en marginaleffekt genom att grundavdraget trappas av. Denna avtrappning bör avskaffas vilket leder till en marginalsattesänkning för främst vissa LO-grupper.

Det är utmanande när regeringen hävdar att man avskaffat värnskatten trots att den finns kvar. Vi vidhåller att den högsta inkomstskatten skall vara 50 % och föreslår att regeringens nya värnskatt avskaffas, utan att ersättas med en ny.

Vårt mål är att återgå till skattereformens princip ”30/50”. Ett problem i det perspektivet är att kommunalskatterna nu i genomsnitt ligger klart över 30 %. För att möjliggöra att den nivån sänks förordar vi att staten övertar vissa kommunala utgifter, bl.a. halva kostnaden för socialbidragen.

En sådan skattereform genomförs över en tre–fyraårsperiod och kostar med ett förstärkt barnstöd ca 55 miljarder kronor.

- Ett första steg bör tas år 2000. I stället för regeringens förslag vill vi att ett första steg i skattereduktionen om närmare 1 200 kr per skattebetalare genomförs. Vidare tas ett första steg mot att höja brytpunkten samtidigt som den s.k. värnskatten avskaffas. Därmed sänks skatten med ca 4 miljarder kronor mer än i regeringens förslag. De tyngst vägande inslagen är höjningen av brytpunkten om ca 9 miljarder kronor och skattereduktionen om ca 7 miljarder. Med detta förslag sänks marginalskatterna i ett första steg, samtidigt som alla får del av skattesänkningen.

Orimliga skatteregler hindrar i dag framväxten av hundratusentals nya jobb. Skatter som bromsar tillkomsten av nya jobb måste sänkas. Det är en central del i en politik som syftar till en snabb uppgång i sysselsättningen. Sverige har den industrialiserade världens högsta skatteuttag på arbete. I EU är det genomsnittliga skatteuttaget på arbete ca 42 %. I Sverige är motsvarande siffra 56 %. Vidare utgörs mellan 63 och 74 % av kostnaderna för en tjänst av skatter och sociala avgifter. Skattesystemet lägger alltså en stor del av sin tyngd på den sektor där potentialen för fler nya jobb bedöms vara som störst – den privata tjänstesektorn.

- Det måste bli billigare att anställa. Eftersom vi bedömer att den största potentialen för nyföretagande och jobb finns i den privata tjänstesektorn anser vi att hela sänkningen bör riktas mot denna del av ekonomin. Vårt förslag innebär att arbetsgivaravgifterna i tjänstesektorn sänks från ca 33 % till ca 28 % redan under år 2000.
- Problemen med de höga skatterna på arbete är särskilt stora när det gäller jobben i den hushållsnära tjänstesektorn. Folkpartiet har tillsammans med Kristdemokraterna och Moderaterna föreslagit en enkel och obyråkratisk modell för skattelättnader för hushållstjänster. Den innebär att det vita priset på hushållstjänster kan halveras direkt vid betalningen. Vi föreslår att en skattereduktion motsvarande 50 % på sikt införs för privatpersoners betalning av arbetskostnaden för hushållstjänster som utförs i det egna hemmet, upp till 25 000 kr per år och hushåll. Förutom att priset behöver sänkas för att efterfrågan skall ta fart behöver det bli enklare att bjuda ut tjänsterna, vare sig man gör det i företagsform eller som privatperson. Sommarlovslediga ungdomar skall t.ex. inte behöva registrera firma för att klippa grannarnas gräsmattor mot vit ersättning. Vi föreslår därför också förenklingar i transaktionerna mellan privatpersoner.
- Förmögenhetsskatten bör stegvis avskaffas under mandatperioden. Denna specialskatt för ”de rika” betalas som en följd av ett antal osannolika turer under Socialdemokraternas mandatperiod framför allt av vanliga familjer som kanske bott länge i sina hus och amorterat av

lånen. Vissa enstaka miljardärer får däremot stora skattelättnader. Skattesystemet skall vara neutralt i fråga om huruvida människor väljer att leva som gifta eller sambo. Så är i dag inte fallet. Dagens sambeskattnings av förmögenheter innebär att ett gift par måste räkna ihop sina tillgångar innan skatten beräknas. Sedan blir det 1,5 % skatt på allting över fribeloppet 900 000 kr. Därför finns det starka principiella invändningar mot den sambeskattnings som sker av makars förmögenhet i dag. I ett första steg bör sambeskattnings av makar slopas och fribeloppet höjas till 1,2 miljoner. Detta innebär en lättnad för många vanliga husägare.

- Skattevillkoren för fåmansbolagen förbättras. De så kallade 3:12-reglerna är ett problem och det är inte rimligt att en företagare som under ett startskede med begränsad lönsamhet tagit ut låga löner blir hårdare beskattad när han säljer företaget, jämfört med om han under de tidigare åren kunnat ta ut lön upp till en viss brytpunkt. I avvaktan på ett förslag från regeringen föreslår vi att utdelning i fåmansbolag beskattas som kapitalinkomst om ägaren tagit ut en lön motsvarande ungefär vad en anställd i branschen tjänar.
- Svårigheter att erhålla riskvilligt kapital är en ständig källa till bekymmer för många småföretagare. Den enskilt viktigaste åtgärden för att öka tillgången till riskvilligt kapital är därför att slopa dubbelbeskattnings på aktier. Dubbelbeskattnings gör det inte bara svårare för småföretagen att anskaffa riskkapital, den hindrar dessutom de små företagen från att växa med eget kapital. När det gäller förbättringarna för företagen genom regeringens förslag om ökade möjligheter till periodisering är dessa självklart bättre än ingenting.
- Övervägande skäl talar för att fastighetsskatten bör övergå till en beskattning där en schablonintäkt läggs som inkomst av kapital och kapitalkostnaderna (främst räntor) dras av. Fastighetsskatteutredningen bör utarbeta och lägga fram ett sådant förslag. Ett utrymme avsätts för en provisorisk lösning för de värst drabbade fastboende i attraktiva fritidsområden.

Härutöver föreslås bl.a. att betalningstiderna för momsen ändras så att inbetalningstidpunkten räknas för företagaren så att företagaren inte riskerar att behöva betala in momsen innan betalning erhållits. Miljöskaften på handelsgödsel förstärks och regeringens förslag om höjning av produktionsskatten på kärnkraftsels avslås.

Ett nytt system med individuella utbildningskonton införs för att människor skall få bättre möjlighet att klara sin försörjning vid vuxenstudier. Människor måste få större frihet att bestämma själva, om och när de skall vidareutbilda sig. Yrkesarbetande måste ha möjlighet att förbereda sig på kommande yrkesavbrott för att inte då vara helt beroende av arbetsgivarens eller statens välvilja. En anställd måste även få möjlighet till utbildning som arbetsgivaren inte är beredd att räkna som personalutbildning. Det nuvarande avdragsgilla pensionssparandet ska därför kunna breddas till ett ”pensions- och utvecklingssparande”, där individer får göra skattebefriade avsättningar,

som senare kan användas för att bekosta studier. Några omedelbara effekter på budgeten för år 2000 uppkommer inte.

Folkpartiet är positivt till s.k. grön skatteväxling och vill omsätta skatteväxlingen i praktiken. Sverige ska driva en offensiv miljöpolitik så väl nationellt som på den internationella arenan. Det finns inte någon poäng i att ensidigt urholka industrins internationella konkurrenskraft eller driva enskilda näringar ur landet med höga miljöskatter. Sveriges miljöskatter kan således inte ligga väsentligt mycket högre än övriga EU-länders. Istället måste det långsiktiga arbetet inriktas på att inom framför allt EU höja miljöskatterna gemensamt på bl.a. koldioxid. För höga miljöskatter kan således paradoxalt nog leda till en försämrad miljö. Detta gäller särskilt näringar som är energiintensiva. Trots omfattande skatteväxlingar från arbete till miljö i samband med skattereformen i början av 90-talet kommer 75 % av skatteinkomsterna från arbete och 6 % från miljö och energi. Det är en mix som vi successivt måste förändra. Sammantaget anser vi att det finns goda möjligheter till en fortsatt grön skatteväxling.

Vi föreslår att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Folkpartiets förslag i partimotionen Fi212 och kommittémotionen Sk327.

Med det anförda tillstyrker vi motionerna Fi212 yrkande 23, Sk312, Sk327 yrkandena 1, 2, 4–8, 10, 11 och 16–19, Sf305 yrkande 10, So323 yrkande 4 och A807 yrkande 4. Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi212 yrkande 3.

Skatteförvaltning och uppbörd

Folkpartiet vill höja utgiftsramen för utgiftsområde 3 med sammanlagt 150 miljoner kronor för vart och ett av åren 2000–2002 i förhållande till budgetpropositionen. Av medlen skall 100 miljoner kronor tilldelas skattemyndigheterna för åtgärder som ökar skatteintäkterna och 50 miljoner kronor skall tilldelas Tullverket för insatser mot smuggling av narkotika och alkohol. Med det anförda tillstyrker vi motion Fi212 yrkandena 4 och 6 i här berörda delar.

Till finansutskottet.....	1
Sammanfattning.....	1
Inledning.....	2
STATSBUDGETENS INKOMSTER	3
Skattepolitikens inriktning.....	3
Fysiska personers inkomster	12
Inkomstskatten för år 2000	12
Det fasta beloppet vid beskattningen av förvärvsinkomster.....	14
Resor till och från arbetet.....	14
Pensionärernas särskilda grundavdrag	15
Pensionssparande	16
Utbildningskonton	17
Hushållsnära tjänster	18
Reavinstbeskattning av fastigheter.....	19
Juridiska personers inkomster.....	21
Beskattning av bolagsinkomster	21
Utvidgade reserveringsmöjligheter	22
Befrielse från kupongskatt vid näringsbetingat innehav	23
Yrkesfiske.....	23
Royalty.....	24
Social- och arbetsgivaravgifter	24
Särskild löneskatt på vinstandelar	24
Skatt på egendom.....	25
Underlaget för fastighetsskatt vid 2001 års taxering.....	25
Fastighetsskatt m.m. för bostäder år 2000.....	27
Fastighetsskatten i attraktiva områden	28
Förmögenhetsskatten	29
Skatt på varor och tjänster	30
Mervärdesskatt på barnböcker	30
Dagstidningar.....	31
Industrins och jordbrukets energibeskattning	31
Skatteväxling	32
Cement- och kalkindustrins energibeskattning	34
Fordonsskatt för tunga bussar	35
Lättnad i beskattningen av miljövänliga bilar	36
Miljöskatt på inrikesflyg	36
Beräkning av statsbudgetens inkomster	37
Lagförslagen	38
UTGIFTSRAMAR	38
Utgiftsområde 3 Skatteförvaltning och uppbörd.....	38
Avvikande meningar.....	41
1. Skattepolitiken m.m. – m	41
2. Skattepolitiken m.m. – kd	46
3. Skattepolitiken m.m. – c	51
4. Skattepolitiken m.m. – fp.....	56